

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 20 / LETNIK III / ROŽNIK / 1995

KNJIŽNICA
DOMŽALE

D. O. B.

JOŽE KRALJ

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

ZDRAV VRTEC

kočna

trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK, Ekslerjeva 8

PE MODNA HIŠA

Medvedova 1a, tel. 831-404

Pridite v KAMNIK, obiščite novo MODNO HIŠO in se prepričajte
o kakovostni ponudbi POLETNIH OBLAČIL ZA VSO DRUŽINO!

Nudimo vam naslednje UGODNOSTI:

- nakup nad 15.000 SIT z gotovino - 5% POPUST
- BREZPLAČNA POPRAVILA pri nas kupljenih oblačil po vaši meri
- DRUŽINSKI NAKUP NA 5 ČEKOV

SUPER PONUDBA: otroške majice HUGO samo 921 SIT !

VSE NAŠE PRODAJALNE SO V POLETNEM ČASU ODPRTE OD 7.00 DO 19.30

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

AVTOMOBILSKI
PROGRAM

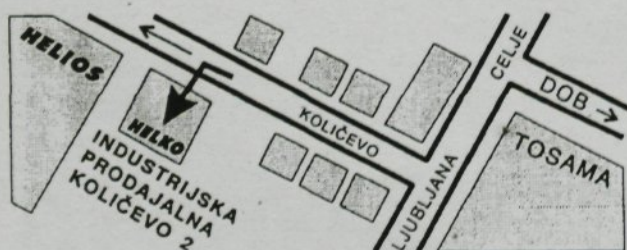

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE

Informacije po telefonu: (061) 715 233

Clip

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

Ljubljanska 80 (SPB1), 61230 Domžale

713-660

Spoštovane bralke, dragi bralci Mengšana!

Vsi že dopustniško razpoloženi sitnarimo zaradi vročine, neviht, preveč dela, premalo denarja, le časa za počitek še ni pravega.

Da Vam bo prijetneje in manj dolgčas med počitnicami, da boste bolj obveščeni o dogajanju v naši mladi občini, smo posebej za Vas pripravili že predpočitniško številko, ki je pravzaprav še junijska. Čeprav izhajamo z zamudo, za kar pa imamo seveda objektivne razloge - sprejem prvega občinskega proračuna v Mengšu, menim, da Mengšana ne boste vrgli v koš.

Pa pojdimo kar po vrsti. Nova občinska uprava dela že skoraj v popolni zasedbi. Podrobneje Vam jo bomo predstavili v naslednji številki. Ni lahko postaviti iz nič novih delovnih mest z ljudmi, ki bodo težavam in obveznostim kos. Tajnica občinske uprave, ga. Nastja Poljšak, ima, čeprav prihaja iz Skaručne pri Vodica, že skoraj podeljeno mengeško državljanstvo. Kadarkoli, dopoldne, popoldne in zvečer je prisotna na občini. Piše in pripravlja akte, zakone, sklepe, predpise, po katerih se bodo morali ravnati referenti za družbene in društvene dejavnosti (ga. Regina Binter), za finance (ga. Irena Pogačar), administratorka (ga. Marta Kuret), gospo Ireno Podboršek pa že poznamo kot tajnico občinskega sveta Občine Mengeš. V tem trenutku pa še ne vemo, kdo bo referent za komunalo, kajti ponovni razpisni postopek še ni zaključen. Še vedno pa dela na občini (prej v KS Mengeš) g. Boris Kavčič kot hišnik - vzdrževalec.

Ni kaj, moškimi na občini bo trda predla, če bo šlo tako naprej. Matriarhat ali pa ...

S sprejetjem proračuna verjetno vsi pričakujemo akcije, rekonstrukcije cest, popravila tega in onega, zgraditev nujno potrebnega, ... Občinski svet je skušal upoštevati želje prebivalcev, zahteve tistih, ki pričakujete rešitev svojega problema. Kako bo svetnikom in županu to uspelo, pa bomo videli že v jeseni letošnjega leta.

Spoštovani!

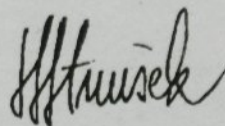
Z naslednjo številko Mengšana bomo uvedli novo rubriko. Za Vas bomo iskali odgovore pri županu, občinski upravi, pri ljudeh, ki bi nam z informacijami lahko pomagali lažje živeti. Vprašanja, podpisana s polnim naslovom, zbiramo v Uredništvu Mengšana na Slovenski 28 (pisarna podjetja MI AMIGO) do 12. v tekočem mesecu. Tako se bomo izognili marsikateri nejasnosti. Občani iščete odgovore na svoja vprašanja, pa morda ne veste, na katera vrata bi potrkali ali pa z odgovorom niste zadovoljni. Pomagali Vam bomo in skušali ozdraviti Vaše in naše žulje! Za pokušino dva žulja že na straneh te številke Mengšana.

In še ena novost:

Mengšana tehnično in organizacijsko izdaja oz. opravlja ta opravila za Občino Mengeš podjetje Premiere d.o.o. iz Spodnjih Pirič. Zaradi zmanjšanja napak v postavljanju teksta in lektoriranja prosimo, da svoje članke, namenjene objavi, pretipkate vsaj s pisalnim strojem, če že ne prinašate na disketi. Uredništvo in novi izvajalec ne prevzemata odgovornosti za napake, ki sledijo iz slabo berljivega rokopisa. Prosimo za razumevanje! Naslednja številka našega mesečnika s komentarjem predpočitniških in počitniških sej svetnikov Občine Mengeš bo izšla v začetku septembra. Dragi bralci, članke, prosimo, oddajte pravočasno v uredništvu.

Želimo Vam čimdaljše počitnice, veliko sonca in naberite si novih moči!

Tatjana Sivec Strmšek

UVODNIK	3
PORTRET	4-5
PRAZNIKI IN OBIČAJI	6-7
ŽIVLJENJE OBČINE	8
KULTURA	9-10
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	11
NAŠ VRTEC	12-13
NAŠA ŠOLA	14-15
RAZISKOVALNA NALOGA	16
IZOBRAŽEVANJE	17
VAŠA POŠTA	18
VPRAŠANJA IN ODGOVORI	19-20
DRUŠTVA	21-29
ŠPORT	30-32
OTROCI IN STARŠI	33
DOBROTA NE POZNA MEJA	33
ZDRAVJE IN LEPOTA	34-35
GOSPODINJSKI NASVETI	35
POHVALE IN GRAJE	36-37
SMEH NI GREH	38
OBVESTILA	39-44

MENGŠAN, mesečnik OBČINE MENGEŠ

Naslov uredništva:

Slovenska 28, Mengeš
telefon/telex: (061) 737 317
žiro račun: 50120-603-55739

Glasilu ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (glavna in odgovorna urednica)
Ljubica Rožman, Milica Tomšič, Jože Vahtar,
Blaž Janežič, Franc Veider (člani)

Lektorica: Irena Stanič
Računalniški prelom: Sebastjan Linke
Silki na naslovnici: Slavnostni govornik

Mengeš (iz arhiva g. Marka Korencarja)

Izdaja: Občina Mengeš

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov in ga prejema gospodinjstva Mengša, Topol, Loke in Dobena brezplačno na dom.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: Premiere, Piriče

g. Jože Kralj

Gost rubrike Portret v tej številki je g. Jože Kralj. Prepričani smo, da ga vsi Mengšani, ki jim je kaj za šport, še posebej nogomet, dobro poznajo. Za pogovor z njim in predstavitev širšemu krogu ljudi smo se odločili po uspešno zaključeni nogometni sezoni v Mengšu. Nogometnega dogajanja v Mengšu si brez g. Jožeta Kralja skoraj ne bi mogli predstavljati. Zato je bila tudi tema najinega pogovora nogomet.

Pionirska ekipa iz leta 1953
(šesti iz leve)

Nogomet ima v Mengšu dolgo tradicijo. Kdaj si se ti vključil vanj?

"Bilo je leta 1951, ko sem bil star 10 let. Mladi fantje smo se navduševali nad nogometno igro, ki nam jo je prikazovala predvojna in povojna generacija mengeških nogometašev. Nas mlade fante je takrat na izvenšolskem področju zbral g. Vili Delač, ki nas je naučil prvih nogometnih korakov. Nogomet je bil

takrat v Mengšu organiziran v okviru TND Partizan. Veselili smo se vsake nogometne tekme posebej, ki smo jo odigrali. Nismo pa igrali samo nogometa. Takrat je bil popularen tudi namizni tenis."

Kdaj si zaigral za člansko ekipo?

"Mislim, da je bilo to leta 1959. Jedro ekipe je predstavljala pionirska generacija iz leta 1951. Bili smo zares nadarjena generacija, ki je s prihodom odličnega trenerja Jožeta Hočevarja v letu 1959 nizala uspehe. Tako smo v sezoni 1959/1960 zmagali v medobčinski ligi. To je pomenilo napredovanje v zahodno območno ligo. Danes bi temu rekli v drugo ligo zahod. Že prvo leto nastopanja v tej konkurenci smo osvojili drugo mesto, kar je bil izjemen uspeh. Tako je bilo vse do leta 1965, ko smo bili vsako leto v vrhu. Tega leta smo bili tik pred tem, da se uvrstimo v prvo slovensko ligo. To pa nam ni uspelo, ker za kaj takega nismo imeli neprimerne igrišča, ne primernih garderob. V posledici tega so bile forsirane druge ekipe. Žal pa smo izgubili eno od odločilnih tekem z NK Sava v Tacnu z 1:0."

To je bila torej zlata doba mengeškega nogometa?

"Da in ne. Vedno je tako, da za neuspehi pridejo uspehi in obratno. Takrat smo res

dosegali lepe tekmovalne uspehe. Te pa smo imeli zaradi tega, ker je v ekipi vladalo pravo tovarištvo, ker smo imeli odličnega trenerja ter dobro in številno publiko. Spominjam se, da smo na tekmi z NK Virtus iz Duplice prodali celo 1100 kart, kar je verjetno še danes rekord v Mengšu. Navijači so nas spremljali tudi na gostovanjih. V tem pogledu je to bila zlata doba. Žal pa je bila druga plat bolj siva, saj nismo imeli praktično nikakršnih pogojev za kvalitetno treniranje in nastopanje."

Kako je bilo takrat s temi pogoji za igranje nogometa v Mengšu?

"Kot sem že rekel, bi po kvaliteti lahko nastopali v prvi slovenski ligi. To pa se ni zgodilo, ker v krajevni skupnosti ni bilo pravega posluha za nogomet. Garderobe smo imeli v TVD Partizan, igrišče pa je bilo nasproti sedanjega in smo tja pešačili v športni opremi. Niso nam dovolili postaviti niti brvi čez Pšato, da bi si pot nekako skrajšali. V garderobi nismo imeli niti tople vode. Za urejanje igrišča in za nabavo potrebne opreme smo pretežno skrbeli igralci sami. Brez denarja pa seveda tudi ni nabiralne akcije med ljubitelji nogometa. Te nemogoče razmere so leta 1965 povzročile, da je nogomet v Mengšu zamrl, čeprav so igralci uspešno nastopali še naprej v drugih klubih, predvsem v NK Induplati Jarše in NK Domžale."

Mrtvilo je bilo torej začasno kdaj?

"To je bilo nekako do leta 1970, ko so se igralci vrnili iz drugih klubov. Sam v tem času nisem igral, ker v drugih klubih nisem želel igrati. Takrat smo tudi ustanovili samostojni klub NK Mengeš, ki ni bil več organiziran v okviru TVD Partizana. Prostore smo dobili za Kulturnim domom, kjer jih imamo še sedaj. Tudi v tem času mengeškemu nogometu niso cvetele rožice. Tako smo leta 1976 praktično čez noč ostali brez igrišča, ker so nam ga prekopal za novo strugo Pšate. Takrat sem sam tudi počasi prenehal z igranjem, vendar pa brez nogometa nisem mogel. Delal sem tudi kot trener. Skupaj z drugimi nogometnimi navdušenci pa sem se lotil izgradnje novega igrišča na prostoru, kjer se danes nahajajo teniška igrišča. Takrat so mi odgovorni na krajevni skupnosti grozili, da me bodo dali zapreti. Pa me niso! Igrišče smo naredili in nogomet se je v Mengšu igral dalje. Kasneje smo začeli z urejanjem sedanjega igrišča, v katerega smo vložili ogromno prostovoljnega

Član ene najuspešnejših generacij - ekipa iz sezone 1960/61 (peti z leve).

PORTRET

g. Jože Kralj

Trener.

dela in tudi denarja, ki smo ga zbrali pri ljubiteljih nogometa v Mengšu, obrtnikih in podjetjih. Nekaj pa je prispevala tudi krajevna skupnost, ki jo je vodil g. Peter Janežič."

Bil si tudi predsednik kluba.

"Da. Predsednik sem postal leta 1987, ko je bil po propadlih Portoroških sklepih ponovno uveden tekmovalni sistem. Od tega leta pa do 1993 smo nastopali v MNZ Ljubljana. V tem času smo trikrat zasedli prvo mesto in šele tretjič nam je uspel prehod v III. ligo. Nato pa kot je znano smo takoj osvojili prvo mesto v III. ligi in se lansko leto uvrstili v II. ligo in se letos tam tudi obdržali. Tako smo po kvaliteti sedaj med 20. in 25. mestom v državi. Za ta dosežek je bilo potrebno ogromno dela. Moram

pa reči, da smo v klub uspeli potegniti prave igralce in pa tudi prave ljudi za organizacijo samega kluba. Predsednik sem bil do leta 1993, sedaj pa sem še vedno član izvršilnega odbora in po svojih močeh pomagam pri delu. V današnjih časih je vodenje takega športnega kolektiva zelo zahtevno opravilo. To še posebej velja za Mengeš, ko tudi v današnjih časih ni ustreznega posluha za nogomet. Kot primer naj navedem, da smo v letošnjem letu kot prispevek družbenih sredstev za nogomet dobivali mesečno po 8.000 SIT. Sami si lahko predstavljate koliko naporov je bilo potrebnih, da smo zagotovili vsa potrebna sredstva za normalno delo v klubu. Če Mengeš v bodoče želi imeti kvaliteten nogomet, bo pač moral zato nekaj prispevati."

Kje pa te poleg nogometnega igrišča lahko še srečamo?

"Ves prosti čas sem posvečal nogometu in seveda družini in službi tako, da za druge aktivnosti nimam časa. Mengšani pa me poznajo tudi kot učitelja na Centru strokovnih šol v Ljubljani, ki jo v vsaki generaciji obiskuje tudi nekaj učencev iz Mengša."

Naj na koncu našemu sogovorniku zaželimo še veliko športnih in nogometnih uspehov v Mengšu in njegovega osebnega zadovoljstva pri tem.

Jože Rožman

Najstarejši v ekipi leta 1977 (prvi z desne).

Predsednik.

PRAZNIKI IN OBIČAJI

Kres

KRES (Šentjanževo)

Janez Krstnik 24. junija

Sonce je na svoji poti doseglo vrh. Iz starega izročila ohranjeni "kresni dan" velja med ljudstvom za najdaljši dan v letu. "O kresi se dan obesi". "Poslej se dan spet skrajša". "O kresi se dan prebesi".

Kres je edinstven praznik. Bogastvo njegovih šeg in obrednih dejanj, kolikor jih še poznamo, nam kakor prerez zemeljskih plasti razodeva posamezne dobe človekovega razvoja. Spoznanje, da je sonce doseglo vrh svoje navidezne nebesne poti in da dan začne spet pojemati, je prvotnega človeka vsako leto znova navdalo s tesnobo, s strahom za obstoj. V svojem preprostem mišljenju pa je menil, da more s čarnimi, magičnimi sredstvi Soncu ohraniti moč, mu jo pomnožiti. Takšno magično sredstvo je bil O g e n j .

Karkoli je bilo kresnih šeg, ki jim je v središču ogenj, vse izhajajo prav iz najstarejših, iz magičnih odnosov človeka do narave. Človek je na kresni dan žgal kresove, prožil ognjene krožce, takal goreča kolesa, nosil velike plemenice, ker je bil prepričan, da bo njegov ogenj "pomagal" Soncu, ki zato ne bo omagalo in shiralo.

Magična moč ognja pa naj ne bi pomagala samo Soncu. Deležen jo je hotel biti tudi človek, deležna naj bi je bila tudi njegova živina. Tako so se ob poletnih kresovih razvila nekatera še danes ohranjena obredja. Veri v magični pomen kresnega ognja se je pridružila vera v sončno božanstvo. Božansko sonce pa je moralo prej ali slej dobiti človeško podobo. Sončno božanstvo, staroslovanski Svetovit, je bil pri Slovencih K r e s n i k . Njegova podoba v bajnem svetu starih Slovencev je danes povsem zabrisana z najrazličnejšimi bajkami in pripovedkami. V njih se Kresnik iz božanstva spreminja v sončnega junaka, nazadnje pa v zemeljskega vladarja z bajeslovnimi lastnostmi. Jedro so jim bajke o boju med bogom svetlobe in bogom teme, po njih nastaja poznejša pripovedka o boju med junakom Kr(ess)nikom in hudobnim zmajem. Krščanstvo je pač Kresnika uspešno izpodrivalo s sv. Janezom Krstnikom, zato je Kresnik izgubljal zmerom več svojih bajeslovnih potez in mu je nazadnje ostalo samo še ime.

Pravzaprav kresa je pravzaprav zvečer pred 24. junijem, ko po krščanskem koledarju praznuje sv. Janez Krstnik. Nemara je edini svetnik, ki mu cerkev praznuje rojstni dan. Rimski obrednik (Rituale Romanum) je imel svojčas v dodatku med raznimi blagoslovi, odobrenimi po sv. stolici, tudi

blagoslov kresa na večer pred sv. Janezom Krstnikom. Sv. Janez je našel pot v kresne kolednice. Ena takih znana je na Gorenjskem: Dober večer, dobri ljudje vam voščim zdravje, veselje! Al Janez, al Janez gospod je svet Šentjanž....

Poganski Kresnik se je zato sčasoma povsem umaknil, ime sv. Janeza pa se je tako priljubilo, da je postalo menda najbolj razširjeno slovensko krstno ime.

Kresove kurijo najrajši po hribih in gorah, pač zato, da so bili v poganski dobi bliže soncu. Stara šega je ostala, zdaj kresujejo večidel na starih kresiščih zato, da se ogenj lepo vidi daleč po okolici.

Zbiranje dračja in lesa je bilo sprva obredno dejanje. Prispevek je bil dolžnost: kdor ni dal ničesar, se je pregrešil. Marsikod je bilo kar določeno, koliko kuriva mora "odrajtati" vsaka domačija.

Količina se je ravnala po premožnosti. Starodavno praznično vzdušje je povzdignila pesem okoli kresa in ples. Menda so pred enim stoletjem slovenske deklice prav "po indijanski" plesale okoli kresa. Druga značilna šega ob kresnih ognjih je bilo s k a k a n j e čez kres, kar je imelo izrazito obredno, magičen značaj. Če skočiš čezenj in tako prideš z njim skoraj v neposreden stik, te ne le očisti, ampak ti tudi podeli skrivnostnih moči, ki te obvarujejo bolezni in čarov...

Poročila navajajo tudi obredno službo kresnic ali "kresničic". Znano je, da so "kresovale" s svojimi obhodi še sredi prejšnjega stoletja celo mlade Ljubljankanke. Na kresni večer so namreč hodila v Ljubljani po mestu dekleta, ki so prepevala različne pesmi in poklanjala poslušalcem šopke "vrtnarskih cvetic", za kar so dobivale "nekak darek v penzih". V Trziču na Gorenjskem pa se je v prejšnjih časih ohranil pristno le tržiški običaj "kresničice". Revnejše družine so na kresni večer postavile pred hišo mizico, jo pregnile z belim prtičem, gori pa postavile malo smrečico in pod smrečico dva krožnika, na katerih so bili šopki cvetic, zlasti drobnih marjetic, katerim so v Trziču vedno rekli "kresnice". Okoli mizice so bila dekleta od 10 do 14 let stara in so mimoidočim ponujala cvetlične šopke z besedami: Če se vam ne fržmaga, vam ponudim en pušelček. Ljudje so navadno za šopke dajali po en ali dva krajcarja na krožnik. Obhod je tu izostal, ostalo pa je kresno okrasje "kresni mlaj", ostale so "kresne cvetlice", ostale deklice "kresničice", toda vse prikrojeno malomestnemu okolju. Obredi s kresničicami so bili na mnogih krajih naše domovine, vendar krajevnim prilikam

prilagojeni.

Skrivnostne moči, ki jih hranijo rastline, je človek spoznal že v davnih časih. Dognal je njihove zdravilne lastnosti, pripisovati pa jim je začel tudi magične moči.

Sonce napolni o kresu tudi rastlinje s svojim blagoslovom. Sončnemu božanstvu so bile nekatere rastline posebno ljube in posvečene. Glavne "obredne rastline" za kresni večer in kresni dan so praprot, kresnice (ali marjetice), zdravilne rumene šentjanževe rože in košata bela stelja ali kresničevje (tudi lisičji rep). Prvo mesto gre vsekakor praproti, ki slovi kot čarovno zelišče po vsej Evropi, Omenja jo že Valvazor, pozna jo s popačenim imenom "prapret".

Ljudstvo loči pri praproti rastlino samo in njeno seme, na evropskem severu vedo celo za njen cvet, ki je kajpada izmišljen.

Čarovno moč ima zlasti praprotovo seme. Kdo ga ne vedo ma nosi s seboj, je drugim ljudem neviden, in sliši, kaj se živina pogovarja.

Svojo moč ima praprot prav o kresu. Njeno seme dobiš le tedaj, ko "cvete" in "zori" - na kresno noč o polnoči ali samo hip po polnoči.

Šentjanževa roža je zelo znana in priljubljena zdravilna rastlina. Njeni zlatorumeni cveti še bolj kot kresnice (ali marjetke) spominjajo na sonce, zato ni čudno, če je šentjanževka prava kresna cvetlica.

O kresu je še danes, tudi v mestih, priljubljena bela stelja. Pri nas in tudi po drugih krajih jo na kresni dan zatikajo v okna, ponekod pa za streho. Šego zasledujemo dalje naprej na Gorenjskem. Šopke travniških cvetic, marjetic in šentjanževih rož polagajo v Mengšu o kresu pod streho in na streho, "da obvarujejo hišo strele".

V svoji tesnobni skrbi za letino kmet. Nikoli ni opuščal nobene priložnosti, da bi svojega pridelka ni zavaroval. Zavaroval pa ga je v prejšnjih časih le z magičnimi ali pa s "krščanskimi" pripomočki. Ni izbiral, uporabljal je oboje, vsako zase, pa tudi - prav ali ne prav-oboje hkrati. Zatikal je v njive resnično ali umišljeno blagoslovljeno šibje, šibe iz blagoslovljene cvetnosedeljske butare, veje mimo katerih je stopala telovska procesija... Skrivnostnih moči kresne noči še dolgo ni konca. Še mnoge zanimivosti nam je nanizal naš pripovednik o šegah in navadah N i k o K u r e t .

Franc Veider

NAŠI PRAZNIKI IN OBIČAJI

Ob dnevu državnosti

Te dni praznuje naša država četrti rojstni dan. Jubilej res ni vzrok, vendar mu to ne zmanjšuje pomembnosti.

Pot do samostojne slovenske države ni bila ne kratka ne lahka, pričela pa se je davno v začetku devetega stoletja, ko so morali Karantanci - naši predniki priznati prevlado vojaško in politično močnejšega nemškega ljudstva.

Res smo takrat Slovenci izgubili svojo prvo državo, skozi stoletja pa smo ohranili svojo narodno samobitnost.

Drugim narodom je to uspelo z oboroženim ali političnem bojem, slovenski narod pa sta skozi stoletja ohranila in krepila slovenski kmet in slovenski umetnik. Prvi z ohranjanjem in negovanjem živega slovenskega jezika, drugi z ustvarjanjem neprecenljivih literarnih del, s katerimi smo Slovenci dokazali, da smo enakovredni drugim evropskim narodom, ki so se v času naše politične odvisnosti ponašali s svojo državnostjo, nam pa so odrekli pravico do nje.

Politični boj za svojo državo smo Slovenci pričeli v letu 1848, ko je Evropo pretresla pomlad narodov in prav v to pomlad segajo korenine današnje suverene Slovenije, saj so takrat slovenski izobraženci zahtevali samostojno Slovenijo. Zahteve v letu 1848 se res niso uresničile, postavljeni pa so bili temelji nastanka slovenske države, predvsem pa smo Slovenci v evropskem prostoru opozorili nase.

Nastajanje države pa je dolga in premnogokrat tudi krvava pot. Tako kot nastanku marsikatere države, so tudi rojstvu Slovenije botrovala ta dejstva. Morali smo skozi viхро in krvavo reko prve in druge svetovne vojne ter čez ovire, ki so nam jih po obeh vojnah postavljali politični načrti veseli, ki se niso ujemali z narodnostnimi in političnimi željami Slovencev.

Da smo Slovenci državnostni narod, smo dokazali tudi med drugo svetovno vojno, ko so ob boju proti okupatorjem pri nas potekala tudi prizadevanja za suverenost in samoodločbo. Ta prizadevanja so doživela vrh v zasedanju zbora slovenskega naroda v Kočevju leta 1943. V Kočevju so se slovenski predstavniki še brez tujega vpliva odločali o

*zasteklimo
vam vse,
razen očal*

tel./fax:
061 713 821
delavnica
061 715 717

bodočnosti svojega naroda, kar je bil edinstveni primer ne le v okupirani Jugoslaviji, ampak tudi v okupirani Evropi.

Vključevanje v prvo in drugo jugoslovansko državo Slovincem ni prineslo uresničitve davnih želja po suverenosti, zato smo se decembra 1990 na referendumu množično odločali za samostojno Slovenijo. Na podlagi te odločitve je slovenska skupščina 25.6.1991 sprejela deklaracijo o neodvisnosti Slovenije. Slovesna razglasitev nove države je bila naslednjega dne. 27. junija pa smo se zbudili ob brnenju tankov jugoslovanske armade, ki nas je z letaki opominjala, da bo vsak odpor proti njej zlomljen. Začela se je deset dnevna vojna za Slovenijo, deset dni bojev, deset dni negotovosti in strahu, deset dni ponosa in

sloge. Vojaške akcije policije in teritorialne obrambe, diplomatska pogajanja slovenskega državnega vodstva in vedno močnejša podpora tujine, vse to je prisililo zvezno vojsko k umiku.

Slovenija je zmagala, sedaj imamo končno suvereno državo Republiko Slovenijo. Pa se včasih zdi, kot da nekateri ne vedo kaj bi z njo in v njej počeli. Ali se bomo prepirali, kdo in kaj je naredil narobe v preteklosti, kdo je bolj zaslužen za zmago, kdo je komu napravil krivico ali bomo složno tako kot leta 1991 poprijeli za delo in poskrbeli za politično in gospodarsko trdnost naše države in za njen mednarodni ugled.

Če je komu bolj všeč prva pot, naj ga opomnim, da so v preteklosti neenotna ljudstva in narodi izginili, če že ne z etničnega, pa vsaj s političnega zgodovinskega prostora in časa. Tega si Slovenci ne smemo dovoliti, ne zaradi žrtev, ki so nas pripeljale do suverenosti in ne zaradi zgodovinskih, kulturnih in gospodarskih danosti, ki nam omogočajo, da ostanemo svobodni in ponosni narod na najlepšem koščku sveta.

Eden izmed korakov dobre volje naj bi bil ta, da nam ob praznovanju petega rojstnega dne Slovenije ne bi bilo treba poslušati neokusnih predvolilnih govorov državnih in lokalnih politikov, ampak preproste in dobronamerne čestitke mladi državi, ki je kljub vsemu naša domovina. Vemo pa, da tudi Rim ni bil zgrajen v enem dnevu.

Ana

FILC

*Ob dnevu
državnosti
uoščimo
usem
Mengšanom*

ŽIVLJENJE OBČINE

Govor g. Alojzija Janežiča

Spoštovane Mengšanke in Mengšani

Ko so me prosili naj vam povem nekaj misli o današnjem prazniku, prazniku osamosvojitve oziroma osvoboditve, sem bil kar malo v zadregi. Saj ti ljudje o tem prazniku že vse vedo, sem si mislil. Saj smo ga vsi intenzivno in čustveno doživeli, pa vendar, prišel sem do prepričanja, da so vprašanja o katerih vam moram spregovoriti.

Vsi globoko v svojem srcu čutimo, da bi moral ta praznik biti največji od vseh. Saj nam zaznamuje uresničitev naših želja skozi mnogo rodov. Pa vendar doživljamo neki sram, neko lažno skromnost, ki nas ovira, da bi ta praznik, doživeli spontano, veselo in z navdušenjem ob spoznanju, kaj ta praznik pomeni za našo sedanost in prihodnost.

Vem, rekli boste, kako naj veselo praznujem ob tej razdvojenosti našega naroda, skromnih podporah nezaposlenim, sramotno nizkih plačah zaposlenim in ob neprestanih grožnjah vlade o znižanju pokojnin upokojencem. Pa vendar spoštovani, saj smo tudi volilci, ki se moramo prav odločiti na volitvah. Prepričan sem, če se bomo prav odločili oziroma prav volili, da bomo potem ta praznik zares z veseljem in navdušenjem praznovali, prepričani, da je naša prihodnost svetla, tako za nas v domovini, kot za vse rojake po svetu.

Spoštovani!

Rojstvo naše samostojne, v svetu priznane domovine, nam je tudi na krajevnem nivoju omogočilo samoupravno organiziranost v lastni občini, ki pa bo toliko dobra, kolikor jo bomo znali osmisлити v korist nam občanom. Izvolili smo občinski svet, izvolili smo župana in počasi organiziramo občinsko upravo. Imamo nekaj začetniških težav, saj nas je kar nekaj, ki nimamo posebnih izkušenj na tem področju. Imamo pa veliko volje in z razumevanjem med seboj, ter z Vašo pomočjo, sobočani, bomo sigurno uspeli oblikovati uspešno in vam prijazno občino. Ker vem, da dolgi govori utrujajo, bom končal z mislijo: "Skupaj bomo uspešni!"

Želim vam prijetno praznovanje.

Pozdravljeni.

Javni poziv

Občina Mengeš
Komisija za postavitve
obeležja zamolčanim
žrtvam medvojnega in
povojnega nasilja objavlja

JAVNI POZIV

vsem prebivalcem in organizacijam
v občini Mengeš, da ji pošljejo
podatke o vseh žrtvah, ki doslej še
nimajo postavljenega dostojnega
obeležja na javnem kraju

Komisija bo na podlagi zbranih podatkov
pripravila predlog za postavitve obeležja
z imeni doslej zamolčanih žrtev.

Občina Mengeš bo v ta namen namenila
tudi nekaj proračunskih sredstev.

Prosimo, da po možnosti hkrati z imeni
zamolčanih žrtev pošljete o njih vsaj
nekaj podatkov (letnica rojstva in smrti,
kraj smrti ipd.). Podatke lahko pošljete
v zaprti kuverti najkasneje do 1. avgusta
1995 na naslov:

OBČINA Mengeš

Komisija za postavitve obeležja
zamolčanim žrtvam medvojnega in
povojnega nasilja
Slovenska 30
61234 Mengeš

Komisija pričakuje tudi druge predloge,
ki bi pomagali uresničiti naloge komisije.
Hvala.

Predsednik komisije
Jožef Pajnič

Kaj pa vi

Storite tudi nekaj zase
Priskrbite si varnejšo, lepšo
prihodnost z življenjskim ali
rentnim zavarovanjem
zavarovalnice Triglav

Rentno zavarovanje

Pomeni premišljeno naložbo v
bodočo socialno varnost. To je
varno naložen kapital, s katerim
si lahko že danes zagotovite
dodatno pokojnino, katero lahko
prejemate vso do konca
življenja.

Življenjsko zavarovanje

Lahko sebi in svojim bližnjim
omogočite varnost, zaupanje,
trdnost, da vam lahko v katerem
koli trenutku priskoči na pomoč
največja slovenska
zavarovalnica Triglav

Za vse dodatne informacije in
sklenitev zavarovanja
pokličite od 9. do 12.
in od 15. do 18. ure

telefon: 061/737-578

Še o Janezu Trdini ali: pametnejši, ne odnehajte

Ko sem prišla na mengeško šolo, se mi je zdelo čudno, da se ne imenuje po Janezu Trdini. Da bi bilo to samoumevno, so mi potrdili nekateri prijatelji in znanci, ki so mi pošiljali pisma v šolo z naslovom: Osnovna šola Janeza Trdine. Kakšna zlobna duša bi utegnila celo pomisliti, da sem imela kaj proti Matiju Blejcu-Matevžu, nasprotno: celo razjezilo me je, da so njegovo ime zbrisali s šole prej kot Titovo z ene izmed domžalskih šol. Če se že gremo tako politiko, pojdimo po vrsti! Nekdo mi je ob tem dejal: "Veste kaj, nagajajo si med seboj. Fant je pa le dal življenje za svobodo."

Potem se je začelo spreminjanje imen ulic. Spet bi bilo samoumevno, da se glavna mengeška ulica imenuje po Janezu Trdini, a nazadnje je obveljala Slovenska. Tako so nekateri želeli v Ljubljani poimenovati sedanjo Dunajsko cesto. Pa so najbrž pametnejši spredvideli, da so slovenske vse ceste. Prav tako je pred tem v pogovoru vzkliknil prof. dr. Vasilij Melik, ko smo se pogovarjali o teh poimenovanjih: "Slovenska je vsaka!" Mengšane je menda motil Trdinov trg, a če imajo drugje lahko Prešernov trg in Prešernovo ulico, zakaj ne bi bilo podobno lahko tudi v Mengšu?!

Zdaj pa mengeški vplivni možje spet stojijo pred dilemo ali naj bi imeli občinski praznik na Trdinov rojstni dan ali ne. Ob tem se mi vsiljuje besede predsednika Kučana, ki je v televizijskem pogovoru dejal, da vsaka država praznuje svoj dan državnosti po svoji podobi. Morda pa Mengšani premalo poznajo ustvarjalno in človeško veličino svojega rojaka Janeza Trdina?! Gotovo se mnogim ne sanja, da gre pri Trdini za enega najpomembnejših nosilcev etnološke misli na Slovenskem v 19. stoletju in, da vse kaže, kot je zapisal prof. dr. Slavko Krmenšek, "da je Trdina pozidal s svojim delom kar precejšen kos fundamenta tudi za naše proučevanje načina življenja Slovencev 20. stoletja."

Morda pa so nekateri Trdina preveč "preštudirali" in jim je v svoji notorični poštenosti stopil na njihove žulje, tako da jih sedaj peče vest, zato se ne čutijo vredni, da bi praznovali v njegovem imenu. A bojim se, da temu ni tako in bo držalo le tisto, da nihče ni prerok v svojem kraju in da najbolj zagrizene tercijalke slabo poznajo sveto pismo, prav

tako zagrizeni komunisti Marxov Kapital. Tako je tudi z nekaterimi mengeškimi politiki. Zdaj in še posebej v preteklosti se jim ni zdelo vredno in potrebno prisluhniti pametnejšim rojakom, če se že sami niso zgibali v krogih in ustanovah, ki znajo prepričljivo reprezentirati Trdinovo veličino. Kaj da bi bili šele sami sposobni samostojno in kot avtoritete jamčiti za vrednost in pomebnost Trdinovega dela!!! V prejšnji številki Mengšana sem z veseljem prebrala prispevek o Trdini izpod peresa Ivana Sivca. Vse njegove misli "podpišem" in poleg tega predlagam, naj se v šolah vsaj fakultativno vpelje domoznanski pouk, dokler ne bo etnologija, seveda s poudarkom na domoznanstvu, vpeljana v šolski predmetnik kot obvezni učni predmet. Pa pojdimo nazaj k občinskemu prazniku; nekateri predlagajo, da bi ga praznovali na dan sv. Mihaela. Toda ta dan je že sam na sebi dosti velik farni praznik, tako da bi ga brez potrebe obremenjevali še z občinskimi zadevami. Preveč še s kruhom ni dobro! To bi bilo pa res sejmarsko v negativnem pomenu te besede. Zakaj pa božiča ali velike noči nihče ne predlaga za občinski praznik? S tem bi pokazal, da ne razume bistva in veličine teh praznikov. Če bi morda dočakali svobodo prav na božični dan, bi bilo res nespametno podaljševati vojno zato, da ne bi vse "padlo" na en dan, a drugih tehtnejših razlogov ne vidim za tako ravnanje.

Trdinov rojstni dan, 29. maj, je kot nalašč zelo primeren čas za praznovanje; naslednji trije meseci so že počitniško obarvani, kar "razpusti" in oteži marsikakšno delo. Če pa komu številka 29 ni všeč, naj pa vendarle predlaga 14. julij. Na ta dan je Janez Trdina umrl, saj imamo Prešernov dan tudi na dan pesnikove smrti. Pa še bolj bomo evropski in "borbeni", saj tudi Francozi praznujejo 14. julija svoj državni praznik - takrat je namreč padla Bastilja. Pa če damo šalo na stran, je bil Trdina ne le kot zgodovinar, ampak po vsebini svojega etnološkega dela tudi v strokovnem smislu v koraku s takratnimi prizadevanji drugod po Evropi. S tem pa ni rečeno, da se ni zanimal za vsa področja domačega ljudskega žitja in bitja. Na tem mestu ni prostora, da bi kaj več napisala o njegovem vsestranskem delu za slovstveno folkloro itd. Namenoma poudarjam bolj njegovo etnološko delo, ki se tudi izraža v njegovem literarnem ustvarjanju, ker ga ljudje slabše poznajo. Trdini je "ljubezen do ljudskih

starodavnih šeg in naredb nedvomno najjasnejše znamenje ljubezni do narodnosti." Poleg te trditve je v svojo beležnico zapisal: "Z njimi tudi narodni jezik ostane."

Njegova skrb za slovenski jezik ni ganila le Ivana Cankarja, ki je Trdina visoko cenil in je zapisal, "da je najlepše izrazil naziranje in čustvovanje slovenskega naroda." Gane tudi vse kulturno osveščene državljane Slovenije - moje dežele, zato se mi zdi neverjetno, da ne bi mogla v njegova prizadevanja z njegovim imenom postati simbol duhovne in materialne kulturne identitete Mengša - moje občine!

Ob 150-letnici Trdinovega rojstva so se Janezu Trdini spodobno oddolžili etnologi; Oddelek za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani je skupaj z novomeškim Dolenjskim muzejem in občinsko konferenco ZSM priredil posvetovanje o Janezu Trdini kot etnologu. Predavanja s tega posvetovanja so izšla v zbirki Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva. Kako cenijo Trdinovo delo, so pokazali organizatorji, ki so si na vso moč prizadevali, da jim je uspelo začeti posvetovanje prav na Trdinov rojstni dan. ZSM Novo mesto je povezala Trdinov dan tudi z dnevom mladosti. Da se ne bi kdo temu čudil, je slavnostni govornik dr. Kremenšek dejal: "Mirno lahko trdimo, da je tudi Trdina znal biti v svojem času mlad zavzet, zagret, nekompromisarski in pokončen."

Tako je poudaril Trdinovo zanimanje za sodobnost in njegovo družbeno angažiranost, saj ga je zanimalo življenje v vsej njegovi kompleksnosti.

Naj za konec podkrepim Trdinovo vsestransko veličino še s spomini uglednega slovenskega politika in ljubljanskega župana Ivana Hribarja, ki se je sicer rodil v Trzinu, a kasneje so se preselili v Mengeš, kjer je hodil tudi v šolo. Zaradi političnih razlogov je moral zapustiti ljubljanske šole in v Novem mestu nadaljnje šolanje na tamkajšnji gimnaziji. Tam se spozna z Janezom Trdino in takole se ga spominja v Mojih spominih (str. 40-42, Ljubljana 1983):

V Bršljinu je živel tistokrat pri gostilničarju Florijanu upokojeni profesor Janez Trdina, ki je bil doma iz Mengša, kakor jaz. Takoj, ko

Še o Janezu Trdini ali: pametnejši, ne odnehajte

sem prišel v Novo mesto, so me opozorili nekateri zavednejši dijaki na profesorja Trdino, v katerem so spoštovali in častili značajnika, kakoršnjih je redko pod solncem. Profesor Trdina kot profesor na Reki, namreč v svoji gorenjski trmi leta 1868 ni hotel priseči na ogrsko ustavo ter je bil vsled tega upokojen s 300 gld. na leto. Tudi meni je to silno imponovalo, dasiravno danes uvidevam, da bi bil profesor Trdina - mož tako globokih učenosti in tako čistega značaja - tudi ko bi se bil toliko zatajil, da bi bil prisegel na ogrsko ustavo ter ostal profesor zgodovine, slovenski in hrvatski mladini lahko neizmerno veliko koristil...

Ob nedeljah - včasih pa tudi ob četrtnih - so zahajali k njemu zavednejši dijaki višje gimnazije; tudi jaz sem bil med njimi, in kakor čebelica med sem srkal nauke, ki so prihajali čez njegove ustne. Profesor Trdina se je sprehajal mnogo po bližnji in daljnji okolici - vedno sam. Zlasti rad je zahajal na Gorjance. Ob takih sprehodih so nastale divne - vsled mojsterskega pripovedovanja in krasote jezika neprekosljive "bajke o Gorjancih". Frančiškani so profesorja Trdino sicer smatrali za zapeljivca mladine ter so dijakom večkrat tudi naravnost prepovedali obiskovati ga. Toda mnogoteri dijaki, ki so z mano vred zahajali k njemu - kajti prepoved frančiškanov je rodila ravno nasproten učinek - bodo mi potrdili, da se toliko plemenitega in toliko značaje utrjujočega nismo niti v šoli naučili, kolikor smo se iz kratkega občevanja s profesorjem Trdino. Midva sva si postala kmalu posebna prijatelja in obiskoval sem ga večkrat tudi sam. Tedaj sem šele iz njegovih pogovorov mogel posneti, kako škoda je, da tak talent sameva v Bršljinu, mesto da bi na korist mladini in narodu vršil svoj vzvišeni poklic. Profesor Trdina je bil po mojem odhodu iz Novega mesta prepričan, da mi je pater Ladislav Hrovat sovražnik zaradi tega, ker sem ž njim občeval. Šele kasneje sem mu pojasnil, da je v veliki zmoti ter mu povedal, da mi je ravno pater Ladislav Hrovat, čegar plemenito rodoljubno srce je bilo zelo sorodno Trdinovemu, bil vselej prijatelj, kar je Trdino pomirilo tako, da je v patru Ladislavu tedaj naprej videl značajnega in poštenega moža.

Pripomnjeno bodi tukaj, da sva si s profesorjem Trdino ostala prijatelja do smrti. Po letu 1876. me je mnogokrat obiskoval v Ljubljani in v Cerkljah, bival je včasih tudi

po nekoliko dni pri meni. Ko sem izdajal "Slovana", je sodeloval - meni na ljubo - drage volje pri njem in z notarjem Hudovnikom - tudi enim njegovim častilcem iz mladih let - sva imela srečo, izvabiti ga še par dni pred smrtjo v najino družbo ter sva ga pri tej priliki dala fotografirati, dasi se je sicer dosledno izogibal fotografom.

Janez Trdina je že kot ljubljanski dijak skupaj s šestimi sošolci prisegel, da bo vse svoje življenje pridobival nezavedne rojake za "narodno stvar". Da se je te svoje zaobljube uspešno držal, dokazujejo Hribarjevi spomini nanj. Mnoge slovenske in tudi hrvatske izobrazence je odvrnil od nemškutarstva in jih rešil za "navadno stvar". Zato naj bo tudi mengeškimi rojakom za zgled in opomin!

Marija Cvetek

Pogled v preteklost

Skupinski vodovod KRVAVEC-VODICE-MENGEŠ

(drugo nadaljevanje)

Skrb državnih organov za izboljšanje in ureditev vodooskrbe:

V sklopu povojne obnove in pospešitve razvoja slovenskih vasi in naselij, tako kmetijstva, obrti in predvsem še industrije, so imeli republiški organi in inštitucije tudi nalog, da prebivalstvu pomagajo in svetujejo, kako naj si izboljšajo in uredijo nujno potrebno vodooskrbo.

Takrat je v Ljubljani obstojala in delovala institucija z imenom Centralni higienski zavod. Ta zavod je pomagal prebivalstvu, ki so živeli na območjih z slabo oskrbljenostjo z pitno vodo tudi z iskanjem ustreznih vodnih virov ter izdelavo projektnih zasnov za gradnjo potrebnih vodovodov. Taka območja so bila na Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem, sem pa je spadalo tudi območje vasi in naselij pod razmeroma napredne večje kraje, z sorazmerno razvito kmetijsko, obrtno in tudi industrijsko dejavnostjo je bila tako neurejena vodooskrba skoraj nerazumljiva in neverjetna.

Prislo se je leto 1954. Takrat so republiški organi že načrtovali gradnjo bodočega civilnega letališča za Ljubljano in to na območju Brnikov pri Kranju, ki pa ga je bilo tudi treba oskrbeti s pitno in tehnološko vodo.

Centralni higienski zavod Ljubljana je odkrival, proučeval in evidentiral večino izvirov ljubljanskega okraja, ki bi prišli v poštev za zajem in bodočo vodooskrbo.

V letu 1954 se je porodila ideja, da bi bilo možno zgraditi večji skupinski vodovod z zajemom izvirov v dolini Reke pod Krvavcem.

CHZ je takrat izdelal prvi investicijsko-gradbeni program izgradnje skupinskega vodovoda za oskrbo vasi in naselij pod Krvavcem, vse od Cerkelj, Komende, Vodice, Repenj in Mengša ter bodočega letališča Ljubljana na Brniku. Po tem programu se je predvidevalo, da bo vasi južno od Vodice in Repenj možno oskrbeti z lokalnimi vodovodi, Trzin pa naj bi se oskrboval iz domžalskega vodovoda, katerega gradnja se je tedaj tudi že načrtovala.

Hkrati z izdelavo navedenega programa so se pričele izvajati tudi meritve izdatnosti izvirov v dolini Reke pod Krvavcem. V ta namen so bili na večjih izviroh postavljena merilna korita, količina vode se je evidentirala v enakih zaporednih terminih ter s tem ugotavljala resnična izdatnost posameznih izvirov in to v vseh vremenskih obdobjih.

Za gradnjo vodovoda so se najprej navdušili Mengšani, saj so le ti že pred prvo svetovno vojno zamišljali napeljavo vodovoda iz predvidenega zajetja ob izviru Kamniške Bistrice. O vodovodu so govorili tudi med obema vojnama, ker pa za tako veliko investicijo ni bilo denarja, pa ta zamisel ni bila nikdar uresničena.

(se nadaljuje)

Ivan Zupan

NAŠI PESNIKI IN PISATELJI

Rok Burja

VSADKAN

Samotno dopoldne
vsakdanjega dne.
Nežno leteče
ptice pojo.
Tiha bolečina
mojega srca
se tebe spominja
in joče za dva.
Opojna tišina
brez tebe drhti
in čaša vina
se na tleh razleti.
Ogromna brazgotina
se širi čez srce,
moč mojega spomina
o meni ničesar ne ve.

Spet ta tiha, pretiha tišina!
Ta napetost, v tem vzdušju.
Bojazen in gnev hkrati.
Moč in obup obenem.

Iz mene
tiho pronica
črviva vsakdanjost
tega plesnivega sveta.

Kompleksnost
mene samega
se počasi enači
z ušivim tempom
brezciljnega življenja.

Ni več osebnosti.
So samo še prhka
znamenja inteligence.
Vsi so lepi, vsi so krasni.
Le kako je svet potem tako gnil?

Blodimo po labirintu
človeških želja,
po labirintu ovir
in tam nekje,
v drugem svetu
nežno igra
Mozartov klavir.

Še vedno v sebi nosim tebe
in drobce poletja
Tisočere iskre morja
nekje
daleč
konec obzorja

in pesek sipam
pomešan
s črepinjami spominov
tistega
nekega
obdobja

ter
iščem izziv
kosce poezije
grem preko
meje
splošnega
vesolja.

Upiral sem pogled
v tvoje ustnice vabeče,
čakal sem vrstni red besed,
zaradi katerih mi srce trepeče.

Ustna ti je nežno zadrhtela,
a vseeno si v sebi zadržala,
kar si mi povedati imela,
da bi čustev svojih ne izdala.

Negotov sem z bolečino tam obstal,
s solzami zrl za teboj
in ti poslal zadnji poljub nocoj,

se tiho pogreznil v zgodnji mrak,
vdihtnil zadnjič večerni zrak
ter v miru kroglo v glavo si poslal.

8. pokal Loke

Tradicionalno gasilsko tekmovanje za POKAL LOKE, že osmo po vrsti, je kljub slabim vremenskim razmeram lepo uspelo. Udeležilo se ga je 21 moških in 8 ženskih ekip, ki so pokazale visoko stopnjo gasilskega znanja in veliko mero tekmovalnega duha, saj jim dež, ki je padal večji del tekmovanja, ni povzročal prevelikih preglavic. V obeh konkurencah-moški in ženski-so bili doseženi odlični rezultati, čemur so doprinele tudi loške ekipe. Prve tri uvrščene ekipe so dobile lepe pokale, moška ekipa Dob 1 pa tudi prehodni pokal v trajno last. Da je bilo tekmovanje vzorno izpeljano, imajo nemalo zaslug tudi sodniki, saj na njihovo delo ni bilo pripomb, za kar se jim loški gasilci še enkrat lepo zahvaljujemo.

Rezultati:

Kategorija: ČLANI

1.	20	PGD DOB 1	917,7
2.	4	PGD Trzin	915,0
3.	1	PGD LOKA 1	910,2
4.	2	PGD Topole 1	904,0
5.	12	PGD ROVA	901,2
6.	8	PGD Polje/Vodice	899,5
7.	11	PGD Šinkov Turn	898,3
8.	16	PGD Blagovica	892,5
9.	13	PGD Mengeš 1	889,1
10.	9	PGD Preska-Medvode	888,5
11.	17	PGD Tabor Logatec 1	884,8
12.	7	PGD Tabor Logatec 2	880,1
13.	14	PGD Studenec	879,6
14.	5	PGD Topole 2	872,3
15.	10	PGD Sp. Pirniče 1	872,0
16.	3	PGD Brnik	866,5
17.	18	PGD Dob 3	859,5
18.	6	PGD Mengeš 2	853,5
19.	15	PGD Sp. Pirniče 2	848,0
	19	PGD Dob 2	975,0 D
	21	PGD Gorica/Dreti	906,8 D

Kategorija: ČLANICE

1.	8	PGD Hajdoše	890,8
2.	5	PGD Šinkov Turn	885,5
3.	6	PGD Loka 1	875,5
4.	1	PGD Topole	874,7
5.	2	PGD Loka 3	855,5
6.	7	IGD Tosama	838,0
7.	4	PGD Loka 2	824,0
8.	3	PGD Preska-Medvode	793,9

NAŠ VRTEC

Zdrav vrtec

PROJEKT PROMOCIJE ZDRAVJA OTROK V SLOVENIJI

Vsako življenje ima svoj namen - nekatero večje, drugo tišje, vendar je vsako enako pomembno. Morda ne moremo vsi doseči velikih odkritij, ustvariti nesmrtnih umetnin, lahko pa dosežemo čudovite reči - s prijazno besedo, s prijateljskim nasmehom, z mehko roko na mačjem kožuščku. Kdor spodbuja druge, uresničuje sebe v najlepših namenih, ki jih lahko doseže v življenju. (N.N.)

KAJ JE PROMOCIJA ZDRAVJA?

Pomeni ljudi usposobiti in jim omogočiti zavesten in svoboden izbor zdravega v vsakodnevnem življenju. Za spremembo se odloči samo tisti človek, ki ima dovolj samospoštovanja in živi v okolju, ki ga pri tem podpira.

ZAKAJ ZDRAV VRTEC?

Ali je vrtec sploh lahko drugačen kot zdrav? Ali v takem vrtcu otroci ne zbolevajo? Ali v takem vrtcu nad zdravjem otrok nenehoma bdi zdravnik?

Takšna vprašanja si zastavi marsikdo, ko prvič zasliši za Zdrav vrtec. Zdravje še vedno

najpogosteje povezujemo z boleznijo, oziroma z njeno odsotnostjo. Vse, kar je nezdravo, seveda ne sodi v otroški vrtec. Zdravje naših otrok je tako dragoceno in tako pomembno, da bi bili zanj pripravljeni žrtvovati marsikaj: spremeniti naše majhne razvade in navade, odložiti cigareto, spremeniti jedilnik, ugasniti televizor, odložiti nujne opravke in si vzeti čas za sprehod, za izlet, pogovor z otrokom. S tem smo povedali bistvo in cilj projekta, ki smo ga poimenovali ZDRAV VRTEC. To je tisti vrtec, kjer si osebe skupaj s starši in lokalno skupnostjo (župan, občina), ki tak vrtec podpira, prizadeva spreminjati življenjski slog tako, da bi bil le-ta bolj zdrav.

KAKO?

Tako, da v vrtcu opuščajo cigarete, se več gibljejo, se bolj zdravo in uravnoteženo prehranjujejo, se bolj varno obnašajo, se vsi skupaj bolje razumejo in počutijo.

Projekt smo snovali na podlagi spoznanj, da lahko najbolj pogoste kronične bolezni preprečujemo in njihove posledice potisnemo v poznejšo starost, če se izognemo dejavnikom tveganja, ki te bolezni povzročajo. Te bolezni nas ogrožajo v odraslem obdobju, začnemo pa se že v otroštvu.

Naše otroške vrtce obiskuje veliko otrok (60-70%), starši so z vrtcem povezani in vrtec je naravno vpet v lokalno okolje, kar nam daje možnost, da na to okolje vplivamo.

Številni vrtci so že sami začutili potrebo po spremembah, veliko programov po vrtcih že teče in marsikje pri uveljavljanju zdravega življenjskega sloga niso več začetniki.

KAKO JE PROJEKT ZASNOVAN?

Projekt je zasnovan interdisciplinarno: zdravstveni delavci in strokovnjaki različnih strok tesno sodelujejo s prakso, kar daje projektu posebno vrednost.

KAKŠEN NAJ BO ZDRAV VRTEC?

Zdrav vrtec naj postane zgled in primer dobre prakse, ki bi bil spodbuda za vse v svojem okolju.

Želimo si, da bi projekt prerastel v gibanje, ki bo:

- združevalo vse, ki skrbijo za zdravje otrok,
- zastopalo interese zdravja na vseh ravneh,
- usposabljal otroke, vzgojitelje in starše za zavestno, vsakodnevno zdravo izbiro,
- omogočalo ohranjanje in krepitev zdravja.

V mreži je uradno 27 vrtcev iz Slovenije. Vsak od teh vrtcev je s pisno pristopno izjavo potrdil, da pozna ideje in merila projekta. Uspešnost bomo spremljali in merili, rezultati bodo pomembno vodilo pri načrtovanju prednostnih aktivnosti projekta.

MENGŠAN

V zdravem vrtcu veliko delamo za boljše duševno zdravje. Če imamo nekoga radi, mu narišemo risbico. Tole risbico je za Marijo narisala Katja.

NAŠ VRTEC

Zdrav vrtec

V ZDRAVEM VRTCU

- **razvijamo** dobre medsebojne odnose med vsemi, ki delajo in se srečujejo v vrtcu;
- vrtec **vkjučujemo** v lokalno okolje, da bo postal žarišče novih pobud in primer dobre prakse;
- **skrbimo za povezanost** z lokalnimi društvi in neformalnimi skupinami, ki jih družijo enaki cilji v smislu bolj kakovostnega okolja in zdravja.
- **spreminjamo** prehrano v smislu načel bolj zdrave in uravnotežene prehrane;
- **uvajamo organizirano** telesno dejavnost za vse otroke vsak dan;
- pri otrocih z zgledi in usmerjenimi dejavnostmi **razvijamo** pravilen odnos do škodljivih razvad;
- **izboljšujemo** kakovost in varnost notranjega in zunanjega okolja vrtca;

Za nami je prva državna skupščina zdravih vrtcev

Dne 8.6.95 smo se v Ljubljani zbrale ravnateljice in vodje projektov ZDRAVIH VRTCEV iz vse Slovenije.

Imele smo prvo skupščino, katere glavni namen je bila sprememba in dopolnitev protokola in določitev prioritet za prihodnje leto.

Ker je bilo letošnje leto v večji meri posvečeno izvajanju sprememb in izobraževanju na področju prehrane, smo za prihodnje leto določile prioritete po dveh linijah.

Za odrasle (starše in zaposlene) intenzivna prizadevanja za zmanjšanje števila kadilcev vključno z akcijo "NE KADI - ZMAGAJ!" in za otroke v VZ Gobica prizadevanja za večjo gibalno aktivnost in boljše duševno zdravje. V skupščini sta o mestu gibanja Zdrav vrtec v politiki in o programih promocije zdravja spregovorili dr. Nina Mazi - nacionalna koordinatorica in dr. Kožuhova, ki bo naša prizadevanja podprla v parlamentu. Obe sta projekt ZDRAV VRTEC pozdravili, obljubili moralno in finančno pomoč, najbolj pa smo bile vesele informacije dr. Mazijeve, kakšno zanimanje v svetu velja našemu projektu. Tudi besede dr. Kožuhove, kako vesela je, da je

projekt prerasel v gibanje, so bile vzpodbudne. V nadaljevanju skupščine smo delale v treh delovnih skupinah in se dogovorile o protokolu, o prioritetah in o čisto preprostih, drobnih uspehih in težavah, ki jih v zdravih vrtcih širom Slovenije doživljamo vsakodnevno ob uresničevanju zastavljenih ciljev.

V zgodovini pa tudi še danes niso otroci tisti, ki bi določali svoje potrebe, ampak vedno starši v njihovem imenu odločamo, kaj je za njih potrebno. Pa tudi vzgojitelji. Odrasli odločamo o tem, kaj je za otroke potrebno in dobro. In dobri, zdravi vrtci so našim otrokom prav zares ne samo dobrodošli, ampak tudi nujno potrebni. Prilagam sliko ptička - Slovenije, kjer so vpisani kraji, v katerih se ZDRAVI VRTCI že izvajajo.

Marija Jerina

Mladi ekologi

Zadnje čase je zelo moderno govoriti o ekologiji, toda žal je na tem področju še zelo malo rezultatov. O tej temi govorijo celo politiki, svetovno znani strokovnjaki in tudi v vrtcu GOBICA, ki sodeluje v akciji zdrav vrtec, smo začeli z ekološkim kotičkom.

Zbirali smo najrazličnejše slikovne prispevke, urejali gredice, se pogovarjali o varčevanju z vodo, elektriko, papirjem..

Opazovali semena, vodo, umazane smetnjake, parkirišča in odpadke po parkih, pa tudi marsikaj

lepega smo odkrili.

Ker pa smo dobri slikarji, smo vse te vtise prenesli in zaupali papirju. Nastale so krasne risbice in v aprilu smo se udeležili regijske razstave šol in vrtcev v Ljubljani.

Na temo NARAVA POJE - CIVILIZACIJA ROPOTA

smo ustvarili lepe risbice, ki so pritegnile pozornost tudi v Ljubljani in s še petimi vrtci bili izbrani, da to razstavimo v maju še na sejmu učil, na Gospodarskem razstavišču.

Marta Sitar

Trdinov trg 2, Mengeš
tel.: 738-630
(ob nedeljah in praznikih 841-560)
odprto od 8. do 12. ure
od 15. do 19. ure
sobota od 8. do 17. ure

Za spomin na uspelo razstavo še spominska slika mladih avtorjev in njihovi izdelki.

Nagradni izlet na Javorniški Rovt

Ob osmih smo se odpeljali izpred vrtca proti Gorenjski. Na Jesenicah smo zavili desno proti neokrnjeni naravi. Vso pot nas je spremljal potok Javornik, ki je kljub svoji majhnosti dobro izkoriščen. Ima namreč kar 4 manjše hidroelektrarne. Naša prva postaja je bila nekdanja karavla, sedaj dom Trilobit. Dom stoji ob umetnem jezercu, kjer je možno veslati in ribariti. Imajo tudi umetno steno za plezanje in nekaj športnih igrišč. Nato smo se sprehodili do izvira Javornik. To okolje je zanimivo tudi

iz naravoslovnega vidika, ker je tu veliko redkih rastlinskih vrst in fosilnih ostankov. Okrog enajstih smo se odpravili proti planinskemu domu Pristava. Spotoma smo videli tudi botanični vrt, ki ga je uredil Karl Zois, brat Žige Zoisa. Sledila je malica in prosti čas za razvedrilo in šport. Izlet je popestrilo tudi lepo vreme, ki je v celoti dalo svoj pečat. Kmalu po poldnevu pa smo se vrnili polni lepih vtisov v dolino in nato domov.

Uroš Pinterič

Iz pozdravnega nagovora

Draga osmošolke, dragi osmošolci, spoštovani starši, cenjeni gostje, prisrčen pozdrav vsem v dvorani.

Čas neusmiljeno hiti. Še ni dolgo, ko so ta dekleta in ti fantje sramežljivo začeli svojo šolsko kariero. Vsi brezizrazni in smrkavi so se stiskali v šolskih klopeh, danes pa jih tu vidimo postavne in čedne ter trdno odločene postati NEKDO.

Opavili so prvi zrelostni korak v življenje in začrtali svojo pot v prihodnost, kar danes ni lahko.

Verjetno si je marsikdo med nami že rekel: Če bi lahko življenje še enkrat na novo začel, bi se odločil drugače.

Samo enkrat živimo, to je pretresljivo resno spoznanje za vsakogar, zamujen trenutek se nikoli ne povrne, zato nam ta zavest nalaga dolžnost, ki je izražena že v starorimski modrosti: CARPE DIEM (izrabljaj dan, izkoristi vsak užitek, ki ti ga more nuditi). Ta misel nas spodbuja k delu, k popravkom, k izboljšanju in preusmeritvi naših dejanj. Opozarja nas, da pravočasno, to se pravi sproti popravljamo in dopolnjujemo to, kar se še popraviti da, da že vnaprej preprečujemo neozdravljiva doživetja prikrajšanosti, da pravočasno spregledamo zgrešeno smer na slepem tiru ali ko dirjamo v prazno da ga napolnimo z vsebino, dokler ni prepozno. Človek raste iz lastnega življenjskega izkustva, ki je navadno precej grenko, a zato tem učinkovitejše.

Ker naši otroci še nimajo velikih in bogatih izkušenj, jim bomo pomagali premagovati ovire. Naučiti jih moramo poguma, da se samostojno in odgovorno odločajo. Naučiti jih moramo eno osnovnih človekovih življenjskih sposobnosti in modrosti: znati sprejemati udarce, prenašati neuspeh, morda kdaj krivico in imeti ob vsem tem še toliko poguma in volje, da znova poskusijo in uspejo.

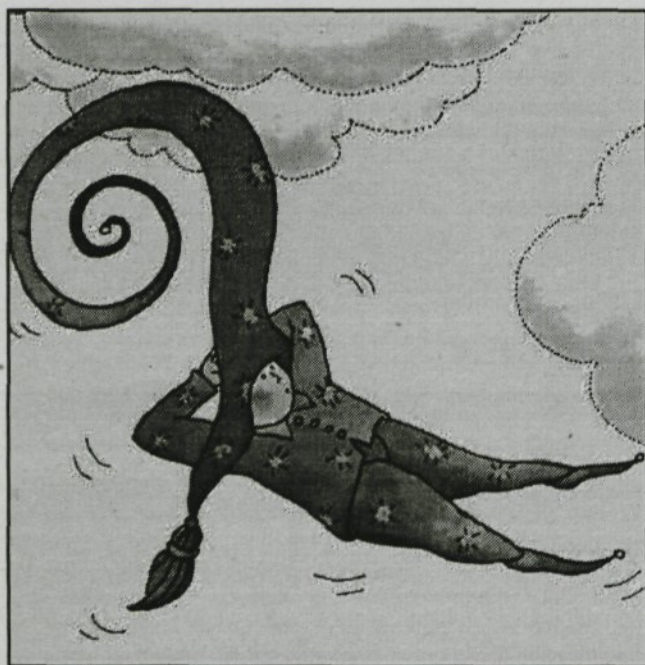
Izbral sem PRAVO POT,
vsaj tako mislim.
Če nisem izbral prave poti,
ne pomilujte me.
Če nisem izbral prave poti,
ne zasmehujte me.
Če nisem izpolnil vaših pričakovanj,
ne kaznujte me z sovraštvom.
POMAGAJTE MI,
saj sem še OTROK.

(Iz pozdravnega nagovora ge. Dragice Železnikar, voditeljice zaključne slovesnosti)

RAZSTAVA ILUSTRACIJ

Knjižnica Osnovne šole
Mengeš
junij 1995

KAMILA VOLČANŠEK

V okviru že tradicionalnih srečanj in predstavitev slovenskih likovnih ustvarjalcev, se v knjižnici osnovne šole Mengeš v juniju predstavlja slikarka-illustratorica Kamila Volčanšek. Rojena je bila v Brežicah. Slikarstvo je študirala na ljubljanski akademiji za likovno umetnost. Poznana je zlasti našim najmlajšim bralcem, saj se že vrsto let ukvarja z ilustracijo mladinske literature. Še posebej se je uveljavila kot "pravljicaarka". Kamilini liki so duhovita, prikupna, pravljica bitja, ki so otrokom blizu, hkrati pa skrivnostno odmaknjena sproščajo brezmejno otrokovo domišljijo. Njeni junaki so rahlo "grdikavi" in se ne podreajo "sladkobno lepim" trendom, ki jih uporabljajo nekateri drugi ilustratorji. Druga njena značilnost pa je drzno in široko uporabljena pahljača močnih barv, ki je spretno vpeta v prefinjeno risbo.

Do sedaj je z ilustracijami opremila že preko trideset knjig. Izoblikovala je svoj način pripovedi in lasten likovni jezik, ki je razpoznaven že na prvi pogled. Njena dela so, tako za male kot tudi za velike, resnično prava paša za oči.

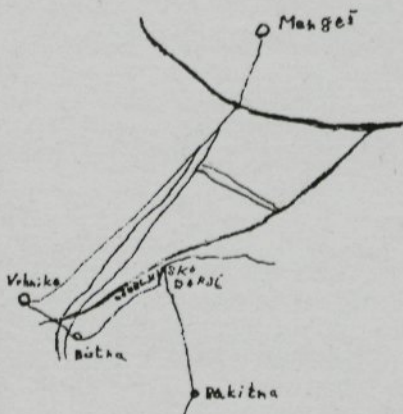
Vinko Železnikar

NAŠA ŠOLA

Ekskurzija

V teku šolskega leta so otroci Osnovne šole Mengeš poleg naravoslovnih, športnih in kulturnih dnevo opravili še ekskurzije, kjer so spoznavali lepote Slovenije. Po povratku so morali o zanimivostih, ki so si jih ogledali, strniti svoja opažanja in vtise ter izdelati plakat. Eden takih zapisov je prišel izpod peresa šetrtošolca Mateja Hercoga, ki je opisal ekskurzijo na Vrhniko, v Bistvo in na Rakitno in petošolca Klemena Lebna, ki je opisal ekskurzijo na Notranjsko

BIBA

CANKARJEVA ROJSTNA HIŠA NA VRHNIKI

Cankarjeva rojstna hiša stoji na Vrhniki, Na klancu št.3. Ivan Cankar je bil pisatelj, pripovednik. Ni pa znal samo dobro pisati, toda tudi dobro risati. Pri Cankarjevih so bili zelo revni, zato niso imeli denarja, da bi ga šolali. Nekoč, ko je nekaj deklamiral, sta ga slišala tudi župan in njegova gospa in sta ugotovila, da bi ga bilo škoda pustiti nešolanega. Zato sta zbrala denar za njegovo šolanje. Nekoč je pogorela vsa hiša in, ko je Ivan Cankar prišel domov, je našel mater z edinim predmetom, ki ga je rešila, z očetovo staro uro, ki že takrat ni delala več. Potem so se selili. Ker niso imeli denarja, da bi sezidali novo hišo, so stanovali kar pri sorodnikih. Nekoč ga je prišla mama peš obiskat v Ljubljano, da bi prinesla malo denarja. Ko pa ga je prijatelj vprašal, če je to njegova mama, se je sramoval in rekel, da ni. Potem smo se odpeljali k izviru Ljubljanice.

PRI IZVIRU LJUBLJANICE

Ljubljanica pride na dan v šestih izvirih: Obrh, Stržen, Rak, Pivka, Unica, Ljubljana. Mi smo bili pri šestem izviru Močilniku, kjer izvira reka Ljubljana. Voda privre na več mestih na dan. Najprej je videti kot veliko, plitvo, vendar deroče jezero, nato pa postane globoka in ožja. Pri izviru je voda čista in lepa, potem pa žal postane umazana. Po petintridesetih kilometrih toka se izlije v Savo. Ko smo si izvir ogledali, smo se odpeljali dalje.

V TEHNIČNEM MUZEJU

Tehnični muzej ima prostore v gradu Bistra. Ta muzej je zelo velik. V njem je zelo veliko vozil. Med njimi je največ avtomobilov.: Rolls-royci, mercedesi, fičoti... Imajo tudi en helikopter in veliko motorjev. Tudi zimske sani in črpalke jim ne manjkajo. Vsa ta vozila še delujejo.

V kotičku za živali je medvedji svetovni prvak v velikosti in nekaj dni star medvedek. Tudi jeleni, srne in mladi bambiji se skrivajo v tem muzeju. Leoparda vsak opazi. Nekaj lovskih pušk je bilo na ogled. Nekatere so bile čisto iz lesa, druge pa so imele že kar veliko kovine. Tudi streliva je bilo veliko. V ribiškem muzeju smo videli postrvi, rdečerepko, krapa... Včasih so lovili z lesenimi ribiški palicami, videli smo tudi nekaj starih ribiških mrež. Imajo različna orodja: različne žage, mize za izdelovanje različnih predmetov... Tudi sodarske potrebščine imajo. V hiši, ki ji mlinsko kolo poganja žago, sta bili dve žagi. V eni izmed njih je ohranjen mlin, v katerem so mleli moko. V eni izmed hiš je kovačija, v kateri voda poganja veliko kladivo. Za konec smo se odpeljali še na Rakitno.

NA RAKITNI

Nadmorska višina Rakitne je od 780 do 820m. Nahaja se blizu Krma nad Ljubljanskim barjem. Ima okoli 400 prebivalcev. Na njeni planoti je umetno zajezeno jezero. Tam je zdrav zrak zaradi gozda in višin. Zato je na Rakitni naravno klimatsko zdravilišče. Tam je tudi majhno gostišče. Potem smo se vrnili v Mengeš.

Matej Hercog

4.a, Osnovna šola Mengeš

EKSKURZIJA NA NOTRANJSKO

Pred dvema tednoma smo pri spoznavanju družbe izvedeli, da gremo 16. maja na ekskurzijo na Notranjsko. Načrtovali smo ogled Močilnika, Planinskega polja s Planinsko jamo, Rakovega Škocjana, Cerknškega jezera z njegovo maketo ter ogled Postojnske jame. V ponedeljek smo se v šoli domenili za odhod. V torek zjutraj ob 7.45 smo se zbrali pred vrtcem Gobica. Vsi smo imeli optane nahrbtnike polne hrane in pijače. Petnajst minutni čas namenjen za zbor je hitro minil v veselem in sproščenem vzdušju. Ob osmih sta pripeljala dva avtobusa. Učenci petega A in petega B razreda smo vstopili v prvi avtobus, učenci ostalih petih razredov, pa v drugi avtobus. Takoj nato sta avtobusa odpeljala v smeri proti Ljubljani in nato v smeri proti Vrhniki. Na Vrhniki se nam je pridružil vodič, ki nam je med vožnjo do Močilnika razložil potek izleta po Notranjski. V Močilniku nam je razložil, kako je prišlo do vdora jamskega stropa in, zakaj kraških rek ni mogoče nikoli več očistiti, če jih sedaj onesnažimo. Nato smo pot nadaljevali po robu Planinskega polja in obiskali Planinsko jamo. Ker jama nima razsvetljave in urejenih poti, smo šli le dvesto metrov v njeno notranjost. V njenem začetnem delu teče tudi reka Unica, ki ima strugo na Planinskem polju dolgo šestnajst kilometrov. Nato smo se napotili v Rakov Škocjan, kjer smo si ogledali veliki in mali naravni most ter strugo reke Rak. Nato nas je pot vodila proti Cerknškemu jezeru. Poleg jezera smo si ogledali tudi njegovo maketo, kjer so označeni vsi požiralniki in bruhalniki, ki tudi na maketi bruhajo vodo. Nazadnje smo si ogledali še Postojnsko jamo. Ogledali smo si le pet kilometrov jame od devetnajstih km. V jami je zelo lepo in z malo domišljije si lahko oblike kapnikov lahko predstavljate kot osebe in živali. Jama ima tri nadstropja. V spodnjem še vedno teče reka Pivka. Ostal nam je le še povratek v Mengeš. Vozili smo se poldrugo uro. Med vožnjo smo se veliko pogovarjali in tudi malo peli. V Mengšu pred vrtcem pa smo se vsi prijetno "zmatrati" izkrcali iz avtobusa in jo mahnilo proti domu. Ekskurzija mi je bila všeč, žal pa mi je, da nismo obiskali še Predjamskega gradu, v katerem je v stoletjih osemnajst in devetnajst živel ERAZEM PREDJAMSKI. Želim si še veliko tako zanimivih ekskurzij.

Klemen Leben

RAZISKOVALNA NALOGA

Najprej bomo pogledali v Topole, v vas, ki šteje sedaj okoli 50 hiš. Topole se nahajajo nekaj sto metrov od Mengša. Da je vas zelo stara, prav gotovo pričajo portali. In ena od takih letnic je prav gotovo letnica pri hiši gospe Mejačeve, saj je tu sedaj vidna letnica 1805. Domačijo PRI ADAM pa lahko najdete na številki Topole 11.

Enostaven portal s sklepnikom je viden tudi pri rodbini Zabret, ki naj bi bila stara že več kot 250 let. Zanimivo je, da je bilo v tej hiši že šest gospodarjev in vsem je bilo ime Franc. Tu je portal z letnico 1892 in vklesanima črkama F.Z. (Franc Zabret). Stanko Zabret, ki je nam je posredoval tudi te podatke, zna povedati še veliko drugih zanimivosti. In ena od teh je prav gotovo ta, da je bil včasih tu še vodnjak z rezanimi kamni, ki pa so ga podrli, ker je stal ravno sredi dvorišča. Pravi pa tudi, da so hišo že večkrat dozidavali, kasneje pa so ta prizidek tudi podrli. Domačijo PRI ALEŠKOT, kot je domače ime domačiji sedaj lahko najdete na naslovu: Topole 16.

V Topolah lahko vidimo tudi portal s sklepnikom. Zraven pa sodita tudi dve kamniti klopici. V hiši, pred katero je vse to, sedaj živi Črnivec Ana. Tudi ona pravi, da je rodbina stara več kot 250 let in da se še spomni, da je bil včasih tu tudi vodnjak, ki pa ga je nekdo podrl, iz kamnov pa si je sezidal hišo. Tudi tu lahko vidimo letnico in sicer 1873 in dve črki, ki sta J.Č. (Črnivec) Današnji naslov pa je Topole 27 ali po domače PRI JANŠČU.

Zdaj pa lepo v Mengeš! Najprej si oglejmo enega najstarejših portalov v Mengšu. To je PRI ŠUNKARJU, sedaj je to Jelovškova 8. Viden je enostaven portal s sklepnikom, v katerem sta vklesani dve črki, ki sta J.S. Videti je tudi letnica 1836. Portal iz ihanca, nad katerim je videti tudi portalna polica, je delo Tomaža Sirollija. Barva je svetlo siva.

Enostaven portal z nadportalno polico najdemo tudi na Kidričevi 1. Vkllesana je letnica 1860 in dve črki M.S. (Mihael Stare). Zanimivo je tudi domače ime domačije, saj se imenuje PRI KRAMARJU, to pa zaradi tega, ker je Stare prišel v Mengeš kot prodajalec blaga (kramar). Barva kamna je siva. Vidne pa so tudi posledice potresa iz leta 1895.

Portal iz leta 1834 najdemo tudi na GLAVNEM TRGU 17. Gospa Hela Kanc, ki nama je povedala te podatke, pravi, da je bila tu včasih pivovarna in da je bil viden tudi vodnjak. Drugače pa je bila hiša last Julija Stareta (sorodnik Mihaela Stareta). Na čudovitem portalom z nadportalno polico lahko vidimo tudi različne okraske. To so na primer različno

oblikovani trikotniki in rože. Barva tega portala se menja, saj je spodaj bolj bela, zgoraj pa prehaja v sivo.

Portal z nadportalno polico lahko zasledimo tudi na Jelovškovi 51. To je bila tudi rojstna hiša pesnice Franje Trojanšek. Na portalu je vklesana letnica 1864. Videti pa je še drugo letnico, ki pa je vklesana v sklepniku. To je letnica 1866. Poleg tega pa so vklesane tudi tri črke, ki so J.M.T. (neuradno te tri črke pomenijo Janez Marija Trojanšek) Včasih je bila tu tudi gostilna, ki se je imenovala PRI KEBRU. Ohranjenih je veliko zgodbic, saj so se tu tudi ustavljali furmani, ki so prevažali smodnik. Velikokrat pa so sem prišli tudi rokovnjači, ki so napadali prav te furmane. Poleg tega je l. 1887 Anton Koblar tu ustanovil Bralno društvo, ki je zelo dolgo delovalo prav v tej hiši.

Portal s sklepnikom najdemo tudi na Gorenjski 4. V sklepniku je vklesana letnica 1835. To hišo je zgradil Primož Keržič. Sedaj tu živi družina Urh. Zanimivo je, da se je domačiji reklo PRI DRNOVŠKU, zaradi tega, ker se je temu delu vasi včasih reklo Drnovo. Barva portala je zelena.

Zelo je zanimiv tudi portal na domačiji PRI JENČIČU. Tu lahko v sklepniku vidimo izklesano letnico 1842 in dve črki J.V. (neuradno Jencič Valentin oz. Viktor). Poleg portala lahko vidimo še nadportalno polico in veliko različnih vzorcev. To so vse od različnih grozdnih sadežev

do različnih rož. Hiša s tem portalom sedaj stoji na GLAVNEM TRGU 5.

Zelo zanimiv portal lahko najdemo na Kidričevi 31 oziroma na domačiji PRI ROŠČU. Tu notri sedaj živi gospa Antonija Slevc, ki je stara že kar 83 let. A vseeno pa se še vedno spomni, da je hišo zgradil MATEVŽ AUŠER. Portal je zanimiv zato, saj se barva tega portala močno menja. Spodaj je bela, zgoraj pa prehaja v črno. Zasledimo lahko tudi dve črki J.S. (Janez Srčnik) in letnico 1897. Poleg portala pa lahko na dvorišču zasledimo vodnjak, ki pa zdaj ni ravno najbolje ohranjen.

Zanimiv portal lahko najdemo PRI URH. Ta hiša sedaj stoji na ulici OF 3. Tu je viden portal z letnico in črkama F.B. (Franc Benda).

Sveda pa ne gre pozabiti tudi na portale, ki se izklesani na vhodih v staro vaško cerkev.

Pa poglejmo portal na stranskih vratih mengeške župne cerkve. Tu je videti enostavni pravokotni portal. Portal je iz ihanca. Videti je tudi okraske pod podbojih. Portal je delo Tomaža Sirollija iz leta 1808. Barva portala je siva.

Raziskovalno nalogo sta pod vodstvom mentorice Franje Potočan naredila Blaž Kölner in Iztok Sivec.

**POOBLAŠČENI
SERVIS**

KENWOOD

SHARP

SERVIS

MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

**V najem oddamo poslovne
prostore za daljše
obdobje.**

**Vodimo poslovne knjige za
manjša podjetja (d.o.o.) in
s.p.**

Tel.: (061) 737-873, 738-414.

**Najameva stanovanje v
Mengšu ali okolici.**

Ponudbe na tel. 737-208

Maja

IZOBRAŽEVANJE

Dan odprtih vrat v Centru za mlajše odrasle - CMO

V okviru podjetja MI AMIGO, ki se ukvarja z izobraževanjem, usposabljanjem in aktivnim zaposlovanjem v prostem času, torej tudi z uvajanjem družabnosti v naše življenje, deluje Center za mlajše odrasle ali kratko CMO.

Center je bil ustanovljen z namenom, da omogoči mladim, v starosti od 15. do 26. leta organizirano druženje v homogeni skupini, v kateri imajo vsi udeleženci podobne težave, želje in cilje. Mentorji v Centru jim skušamo na strokoven način pomagati pri ugotavljanju težav in njihovih vzrokov in definirati njihove želje in cilje. S strokovnim vodenjem in usmerjanjem jim omogočimo, da lažje dosežejo svoj cilj ali se mu vsaj približajo, pri tem pa pridejo do novih znanj, prepričanj, pogledov na različne situacije. Vse to jim omogoča osebno rast, kar je pogoj za lastno afirmacijo v družbi.

Tisto, kar želimo mladim dokazati, je:

- da se je vsakdo sposoben naučiti nečesa novega
- da nihče ni popolnoma nesposoben oz. nesposoben prav za vsako delo
- da se morajo za uspešnost v življenju naučiti spoznavati sebe in druge
- da se morajo naučiti spoštovati sebe in druge
- da nova znanja vodijo k razvoju osebnosti
- da nove kvalitete v znanju vodijo k večjemu uspehu in večjim možnostim zaposlitve
- za lastno afirmacijo in zaposlitev morajo marsikaj storiti tudi sami, čeprav vzroki za njihove težave pogosto niso v njih samih ali vsaj ne samo v njih samih

Nekateri od udeležencev bodo že ob prihodu vedeli, katero področje izobraževanja je tisto, ki jih posebej zanima in za katerega so prepričani, da jim bo ob pridobitvi novih znanj omogočilo zaposlitev. Vsi pa verjetno ne bodo taki. Nekateri bodo nezainteresirani, pa tudi posebne želje po zaposlitvi ne bodo imeli. Te bo treba še posebej motivirati in jim prikazati vrednost in pomen izobraževanja. Morda bodo celo z udeležbo pri večjih izobraževalnih programih prišli do spoznanja, kaj jih v življenju zanima, pa tega do sedaj niso vedeli, ali niso imeli možnost, da bi se s temi dejavnostmi spoznali.

Udeleženci bodo lahko sodelovali v enem od štirih izobraževalnih programov:

- hišniški, ki bo potekal v prostorih MI AMIGO, lahko pa tudi v naravi

- šiviljski, ki bo potekal v prostorih MI AMIGO
- kuharski, ki bo potekal v prostorih MI AMIGO, lahko pa tudi v naravi
- vrtnarski, ki bo potekal v naravi, delno pa tudi v prostorih MI AMIGO (teoretični del)

Izobraževanje bo potekalo v okviru posamezne skupine, občasno pa se bodo skupine povezovale med seboj, hkrati pa tudi z okoljem. Tako se bodo udeleženci navadili skupinskega dela in spoznali, kje v večji skupini je njihovo mesto in kaj vse vpliva na to. Poleg znanja so to vsekakor še osebne karakteristike, ki se lahko razvijajo le v skupini in okolju, kjer prihajajo do izraza osebni elementi, kot so samospoštovanje, spoštovanje drugih, tolerantnost, prilagodljivost, prijaznost in drugo.

Udeleženci vseh skupin bodo imeli enkrat mesečno možnost na skupnem srečanju prikazati, kaj so se novega naučili. V ta namen bodo priredili piknik, morda razstavo ali drugo obliko skupne predstavitve in sodelovanja, kamor bodo povabili mentorje, morebitne sponzorje, ugledne strokovnjake s področja izobraževanja, strokovnjake iz podjetij, politike in druge.

Udeleženci bodo ob koncu izobraževanja prejeli potrdila oz. priporočila, s katerimi bodo pri iskanju zaposlitve dokazovali svojo usposobljenost. Izobraževanje bo potekalo nekaj mesecev, dolžina pa bo odvisna od predhodnega znanja udeležencev, njihovih želja in ciljev in možnosti zaposlitve.

In komu je namenjeno izobraževanje v CMO-ju?

Mladim v starosti od 15 do 26 leta, ki:

- niso uspešno končali rednega osnovnošolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja ali srednjega izobraževanja in so ostali brez zaposlitve
- si želijo pridobiti nova znanja po drugačni poti
- si želijo druženja z mladimi iz okolja
- si želijo najti svoje mesto v družbi in se uspešno zaposliti
- si želijo ustvarjalno preživljati svoj čas

Kdaj bo center pričel aktivno delovati?

- predvidoma v drugi polovici septembra

Kje se lahko prijavite?

- na Zavodu za zaposlovanje, pri svojem svetovalcu
- v podjetju MI AMIGO v Mengšu, na Slovenski

28 ali po tel. 737-317

Prijavite se lahko kadarkoli, kajti CMO ni klasična šola s kontrolnimi nalogami in spraševanjem.

Možnost se nam imate pridružiti za dobo od dveh mesecev do enega leta, v primeru zaposlitve pa lahko izobraževanje zapustite tudi prej.

Podjetje MI AMIGO in vodstvo CMO je prepričano, da lahko v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport, Andragoškim centrom Slovenije in Zavodom za zaposlovanje pomaga mladim najti svoj JAZ in jim pokazati pot do osebnega uspeha.

Zato prirejamo:

DAN ODPRTIH VRAT V CENTRU ZA MLAJŠE ODRASLE V MENGŠU

- 13. 7. 1995 ob 9.00
- 24. 7. 1995 ob 9.00
- 16. 8. 1995 ob 9.00
- 31. 8. 1995 ob 9.00

Izvedeli boste vse o načinu izobraževanja in možnosti vključitve v program.

Pridite, morda je ravno to tisto, kar v tem trenutku najbolj potrebujete.

mag. Marjeta Atelšek

FOTOGRAFIJE Z VAŠEGA
FILMA V ENI URI!

FOTOGRAFIJE ZA DOKUMENTE
TAKOJ!

VAŠA POŠTA

V premislek

Mengeš - prijetno majhno mesto, zgrajeno na prečudovitem koščku jugovzhodnega dela Gorenjske. Iz ravninskega dela porečja Kamniške Bistrice in Pšate se dvigajo nizke vzpetine Dobeno - Gobavica. Prav k pobočju Gobavice se stiska Mengeš. Že naši predniki so vedeli, da nam rodovitna ravnina daje kruh in tam niso zidali.

Najlepši predel Mengša si je izbrala za domovanje osrednja kulturna ustanova, osnovna šola. Dom, kjer si naša "bodočnost" nabira znanja in izkušnje za življenje. V polkrogu pod šolo se razprostira športni park. Vse je v zelenju in lepo urejeno, čudovit pogled in lahko smo ponosni na vse to.

Nekaj pa me vendar moti. V prilogi zadnjega Mengšana med odloki občine Mengeš je zaslediti tudi odlok o imenovanju nekaterih stavb v kulturne objekte. Med drugim je kulturni objekt postala tudi Oranžerija. Ne trdim, da ne sodi v to okolje, nasprotno po svoji dejavnosti kar sodi. Pa poglejmo kako se vse "skupaj vklaplja". Dvorana FIT TOP z reprezentativno restavracijo Vincent, balinarska baraka, brunarica teniškega kluba in na koncu Oranžerija. Vsi ti "kulturno pivski" objekti so kar obkrožili hišo, kjer si naši otroci pridobivajo znanje. Pravimo, da je dober zgled najboljši učitelj in vzgojitelj. Pa kakšnih zgledov so deležni ob toliko "kulturnih" objektih drugačne vrste.

Oranžerija je torej z odlokom občinskega sveta sprejeta med tiste prave kulturne objekte. Pa si to tudi zasluži? Kaj nekemu objektu daje pravico imenovati se kulturni, nekaj razstav ali dva koncerta prirejena recimo v štirih letih, ko pa vemo, da je zadnje čase na Oranžerijo vezanih vse več čudnih "kulturnih" dogodkov? Ali se občinski svetniki zavedajo, da bomo po njihovem odloku vse to plačevali iz proračuna? Ali jih razni denacionalizacijski zahtevki glede Oranžerije niso prav nič motili ob sprejemanju tega sklepa? Kaj res ne vedo, da je Oranžerija v prvi vrsti gostinski lokal, ki si je nadel preobleko kulture? Morda poreko nekateri, da ni res. Pa zakaj se potem okrog tega objekta dogajajo stvari, ki s kulturo nimajo nič skupnega, še več, so daleč od vsega kar še lahko imenujemo kultura.

Če samo pogledamo kdo so obiskovalci tega objekta in s kakšnim namenom ga

obiskujejo, vidimo, da je vse skupaj daleč od kulture. Še bolj pa moti njih kulturno obnašanje v poznih nočnih urah. Tistih nekaj stanovalcev Gobavice ne more domov, ker so kulturniki zaparkirali tudi cesto, pa se za prošnje kaj malo menijo. Znanec iz Ljubljane se je z avtomobilom pripeljal na parkirišče pod hribom. Ko se je vračal, ni mogel domov. Dva avtomobila obrnjena vsak v svojo smer sta zaprla cesto. Dokler si naduti, mladostne objestnosti polni mladci kriče niso izmenjali kulturnih vtisov, ni mogel nihče mimo, še peš ne.

Zdaj pa recite! Kaj te zadeve res niso vredne premisleka? Tudi poimenovanje Oranžerije v kulturni objekt? Pa tudi ali sploh sodi tak "kulturni" objekt v bližnjo soseščino šole?

Optimist

**CVETLIČARNA
MARJETA**

Trdinov trg 2, Mengeš
tel.: 738-630
(ob nedeljah in praznikih 841-560)
odprto od 8. do 12. ure
od 15. do 19. ure
sobota od 8. do 17. ure

V najem oddam poslovne
prostore za daljše obdobje.

Vodimo poslovne knjige za
manjša podjetja (d.o.o.) in
s.p.

Telefon: 737 873, 738 414

**Najamem stanovanje v
Mengšu ali okolici**

**Ponudbe na telefon:
737 208**

Avto Car d.o.o.

Svetčeva 1, 61234 Mengeš,
Tel.: salon (061) 737 414,
servis: (061) 737 279
Fax: (061) 373 431

RENAULT

**Postanite tudi vi član
velike družine Renault!**

- celoletna ponudba vozil Renault
- strokovna svetovanja
- drobna presenečenja

Pri nakupu novih Renaultovih vozil vam pomagamo z ugodnim kreditom (R+7%-za clio, R+11,5%-za ostale modele) in leasingom.

Vsi, ki boste do 31. julija vplačali 30% pologa na leasing za avtomobile iz zaloge, boste lahko avto prejeli takoj, obroke pa boste pričeli odplačevati šele čez 3 mesece.

Poleg tega vam priznamo še dodatni popust na prodajno ceno za naslednja vozila:

za Safrane, Espace, Express - 1,5% popusta,
za Trafic in Master - 2,5% popusta.
Za ves RENAULTOV program zagotavljamo kompletne servisne usluge.

Obiščite nas vsak dan med 7. in 19. uro, ob sobotah pa le v salonu med 8. in 12. uro.

Dobrodošli!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Prašne luže

Stem pismom, ki ga objavljamo v Mengšan, bi radi prebivalci Jarške ceste opozorili na naš problem. In kaj je naš problem?

Neasfaltirana cesta!

Pozimi luknje, ob dežju luže, poleti pa oblaki prahu. Neznosno je, zdravju škodljivo, predvsem za starejše in na prah občutljive.

Zelo se zavzemamo za asfaltiranje ceste, saj je že marsikatera gorska in vaška pot asfaltirana. Zakaj torej ni Jarška, ki je zelo prometna? V tovarno Induplati se vozijo delavci, v diskont Napredek kupci. Pa tudi na žago je veliko prometa - težki tovornjaki naloženi s hlodi.

Mnogokrat smo se že obrnili na KS - na tajnika in našega župana, vendar nismo nikoli dobili zanesljivega odgovora, le obljube. Zdaj se obračamo na naš časopis, da bi s problemom seznanili vse občane. Upamo, da opozorilo tokrat ne bo zaman.

Prebivalci Jarške ceste

**POOBLAŠČENI
SERVIS**

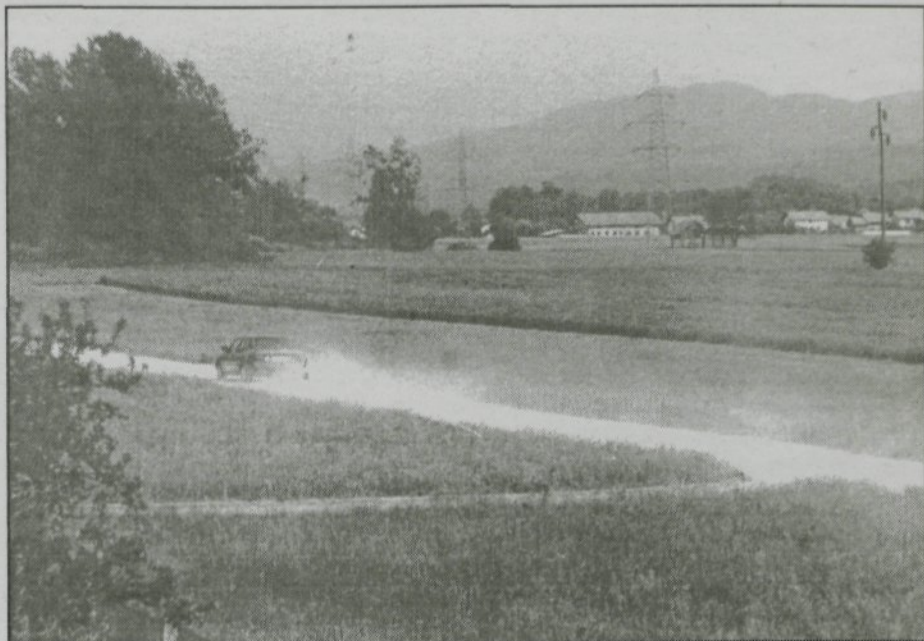
KENWOOD

SHARP

**SERVIS
MENGEŠ**

Hribarjeva 38

73 84 09

Uf, kako se kadi!

Mamica, lahko skačem po lužah?

Ljubljana Hribarjeva
Ljubljana Polje Gornji kraj Utr. br. 1000
Bivarj Bivarj Dolinich biva Juhar Juharjeva
Kolinčičeva Gargolci etna Jovančič Joz
Alen Jovančič

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Županu in svetu občine Mengeš

Z izgradnjo večnamenske dvorane FIT-TOP v športnem parku pod Gobavico smo Mengšani dobili brez dvoma pomemben in ekskluziven družbeni objekt. Zaradi močno povečanega prometa, pogostega neupoštevanja hitrostnih omejitev s strani voznikov motornih vozil (avtomobilisti, motoristi, mopedisti...) in slabo dorečenega prometnega režima (dostop in povratek po eni cesti), je prebivalcem z roba dovozne ceste, predvsem krajanom Muljave, žal prinesel predvsem močno poslabšane bivalne razmere in pogosto celo neposredno življensko ogroženost. S širjenjem dejavnosti centra (fitnes, gostišče Vincent idr.) v novejšem času, se je ugotovljeno stanje še nadalje poslabšalo.

Širša okolica Muljave predstavlja južni dostopni predel do športnega parka pod Gobavico (tenis, nogomet, lokostrelstvo, balinišče, trim steza, smučišča, letno gledališče, osnovna šola...) in je že tradicionalno sprehajališče in prostor za oddih. Zato naj bi predstavljal v kraju t.i. mimo cono-prostor brez hrupa in sodobnih prometnih motenj. Pri tem je skoraj najkrajši, predvsem pa najvarnejši dostop učencev južnega dela kraja do osnovne šole, varen prehod oskrbovancev centra INCE od avtobusne postaje do njihovega delovnega mesta, ostalim krajanom pa miren dostop do cerkve, pokopališča, glasbene šole in pošte.

Naše naselje je zaradi znatne pomladitve prebivalstva postalo prebivališče številnih mladih družin z majhnimi otroki potrebnimi stalnega nadzora. Pogosto ga obiskujejo tudi otroci iz obeh mengeških vrtcev, oskrbovanci doma ostarelih in ostali miru željni občani.

Zaradi trenutno povsem neustreznih prometnih razmer v naselju predlagamo, da se stanje uredi na en ali več navedenih (ali ostalih) načinov:

1. V kolikor pri voznikih ni možno doseči ustrezne prometne discipline (glede na stanje na naših cestah je to vprašljivo), naj se na privozni cesti do dvorane zgradi ustrezno število (študija je že napravljena) cestnih grbin - "ležečih polcajev" za preprečevanje prevelikih hitrosti, ki so na tem odseku preveč pogost pojav.
2. Druga možnost je ureditev krožnega prometa skozi naselje (dovoz po zgornji cesti, povratek po spodnji ali obratno) in s tem

enakomernejša prometna obremenitev naselja.

3. Najkrajšo in morda celo najgospodarnejšo varianto predstavlja povezava med parkiriščem pri športni dvorani in območjem mrljiških vežic (razširjeni most čez Pšato, ca 50 metrov nove asfaltirane ceste do parkirišča).

Prometnim strokovnjakom najbrž ne bo težko poiskati še ustrežnejših rešitev od zgoraj navedenih.

Prizadeti krajanji prosimo in želimo, da se vprašanje reši čimprej. Sprejeta rešitev naj se vnese tudi v občinski proračun.

S tem se bomo izognili posledicam nekontroliranega in podivjanega prometa, s katerim se čedalje pogosteje srečujemo na naših cestah in v naseljih.

Ukrepajmo, da ne bo prepozno!!!

Lep pozdrav!
V imenu krajanov Muljave:

V kolikor se "dovečim"
prometom na Muljani
in Pristavi zbiramo
na njegov pri županu
g. Teru.
Litoš Anri
Sitar Mojca

Andražupar se predlogu za
ureditev prometa na Muljani,
pri čemer pa dopolnim prednost
predsedem tretji oaricuti,
mogoče tudi drugi pred
prvo varianta ureditve prometa.
Jovan guri
Thermit Mene
Chayja Trumpuz
Kluc Naly

Zola Lenuš
Kilola Lras
Jelenc
Janiš

Anuole Bran
Kouros
Jojc Bojcin
Jovan Juri
Damin Lize
Pfeifer Anuče
Lenčnik Joži
Štepec
Spulc
Blavšek Lety
Jovan Bran
Kluc
Gatter Jurij
Lince Anuče
Hilc Laly
Bost
Afurc
Aepito

DRUŠTVA

Gasilci

Črpanje vode, kot nekoč.

Gasilci iz Topol smo se v nedeljo, 4. junija 1995 udeležili tekmovanja s staro brizgalno, ki ga je organiziralo Gasilsko društvo Krašnja. V prijetnem vzdušju je tekmovalo enajst moških in ena ženska ekipa. Ekipo je sestavljalo osem članov društva, tako da je šest gasilcev črpalo vodo iz potoka, en tekmovalec pa je moral napolniti 50 litrov vode v pripravljeno posodo v najkrajšem času. Član, ki je bil v rezervi, je zamenjeval utrujene tekmovalce. Črpanje vode s staro brizgalno je namreč na videz enostavno in lahko, vendar kmalu ugotoviš, da je delo izredno naporno. Zato vsa čast gasilcem, ki so morali v preteklosti s takšnimi brizgalnimi gasiti resnične požare, saj je bila za to potrebna posebna vzdržljivost. In še o uvrstitvi. No, za prvič osmo mesto niti ni bilo tako slabo, zato smo po razglasitvi rezultatov ob prijetni glasbi ansambla Poljanšek sklenili, da se tekmovanja naslednje leto zanesljivo udeležimo. J.K.

Člani A na tekmovanju v Avstriji

regijskem gasilskem tekmovanju, katero pa bo tudi izbirno za državno tekmovanje gasilcev v letu 1996.

z PGD Mengeš je na izbirnem tekmovanju GZ Domžale (občine Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica) nastopilo osem (8) tekmovalnih enot in vse so se uvrstile na

regijsko tekmovanje, za dosežene uspehe pa so prejele lepe pokale.

Uvrstitev tekmovalnih enot PGD Mengeš

Dečki	(7-12 let)	1. mesto
Mladinci	(12-16 let)	1. mesto
Člani A	(do 30 let)	3. mesto
Člani B	(nad 30 let)	3. mesto
Članice B	(nad 25 let)	2. mesto
Veterani I.	(nad 50 let)	1. mesto
Veterani II.	(nad 50 let)	2. mesto
Veteranke	(nad 45 let)	1. mesto

Mladinci z mentorjema po tekmovanju

V mesecu maju so člani A PGD Mengeš kot gostje častno zastopali Mengeš in Slovenijo na koroškem deželnem tekmovanju gasilcev v Feferentzu pri Spittalu in osvojili bronaste značke (3. mesto)

Veteranke so tekmovalce tudi v Teharjih in dosegle 2. mesto, veterani pa v Šinkovem turnu 1. mesto. Udeležili pa se bodo še tekmovanj v Matkah, Šmokuču, Prevaljah in Bevčah pri Velenju, kjer bodo poskušale veteranke za trajno osvojiti prehodni pokal "Šaleske doline".

NA POMOČ!

Poveljstvo PGD Mengeš

Foto: Miro ALES

Gasilci

Maj in junij - meseca gasilskih tekmovanj

Gasilska zveza Domžale je v maju in juniju organizirala izbina tekmovanja za mladino in člane-ce v Domžalah in za veterane-ke v Mengšu. Tekmovalne enote, ki so dosegle predpisane norme, bodo jeseni nastopile na

Mengeški pionirji s pokalom

Inštruiram matematiko, angleščino in nemščino za osnovno in srednjo šolo.

Informacije na telefon: 061/737 541

DRUŠTVA

Gasilci

LOŠKE GASILKE SPET ODLIČNE

Tekmovanja v spretnostnih in znanju gasilskih veščin za leto 1995 v organizaciji Gasilske zveze Domžale se je udeležilo tudi 9 (največ od vseh) gasilskih desetih iz Loke - 5 ženskih in 4 moške, ki so se pomerile prav v vseh starostnih kategorijah. Boljše in uspešnejše so bile ženske, saj so v obeh konkurencah dosegle 1. mesto pri članicah A in B ter še 3. mesto pri članicah A, čeprav so zaradi mladosti (???) morale tekmovati zunaj konkurence. Mladinke so dosegle odlično 2., pionirke pa 6. mesto. Razveseljivo je, da so se našim odličnim mladim gasilkam, ki že vrsto let spadajo v sam vrh gasilstva v Sloveniji, letos pridružile še članice skupine B. Po lanskem 3. mestu v občini so si zadale cilj letos zmagati in v zadovoljstvo vseh so ga tudi uresničile. Od moških ekip se je najbolje uvrstila mladinska ekipa, in sicer na 4. mesto, zmožna pa je dosegla veliko več. Dečki so zasedli 7. mesto, člani A 8. in člani B 6. mesto. Torej res lep uspeh naših gasilk in gasilcev. Želimo jim, da bi se kar najbolje odrezali tudi jeseni na območnem tekmovanju.

Jože Brojan

Članice B - letošnje zmagovalke

Borci in njihovi problemi

V soboto, dne 22.4.1995, smo imeli borci in udeleženci narodnoosvobodilne vojne Mengeš svojo letno skupščino. Kljub temu, da nas je veliko starih, bolnih in obnemoglih, se nas je zbralo preko 50 od skupno 160 članov. Razpravljali smo o svojem delu v preteklem letu in o nalogah za bodoče.

Ugotovili smo, to je posebej poudaril predsednik v svojem poročilu, da smo postali stari. To je sicer normalen pojav, saj je to generacija, ki se je udeležila druge svetovne vojne, od katere prav v tem času poteka 50 let.

Od skupnega števila 160 članov je do 66 let starih le še 15 članov

med 66 in 75 let 89 članov

med 76 in 85 let 48 članov

nad 86 let pa 5 članov

Od teh je eden star 87 let, eden 88, eden 89, eden 90 in eden celo 95 let. Jasno je, da ima taka populacija prav posebne, predvsem starostne in zdravstvene probleme. Vse ugodnosti, ki smo jih borci nekdaj uživali, predvsem na zdravstvenem področju, so bile zadnja leta ukinjene, kar generacijo, ki je preživljala vojne grozote druge svetovne vojne, še posebno prizadevajo.

Zelo si želimo tudi, da nam bi občina dodelila vsaj skromen prostorček, kjer bi lahko hranili svoj arhiv in opravljali najnujnejše pisarniško poslovanje. Razumemo trenutno zadrego s

Predsednik Marko Hribar podaja poročilo o preteklem delu.

poslovnimi prostori, ki jim ima občina za svoje potrebe, prepričani pa smo tudi, da bo naše želje z razumevanjem uresničila. Res smo stari in onemogli, vendar pa smo očetje in matere, dedki in babice sedanjega mladega rodu.

Na skupščini smo tudi sprejeli sklep, da se sedanja Krajevna organizacija ZB NOV Mengeš preimenuje v "Občinsko organizacijo združenja borcev" in ZB NOV Mengeš preimenuje v "Občinsko organizacijo združenja borcev in ostalih udeležencev narodnoosvobodilnega boja Mengeš".

V imenu župana gospoda Pera je skupščino pozdravil svetnik občine g. Janez Dimec, ki je še posebno spoštljivo govoril o nas kot borcih in kot starejših občanov. Doživel je zelo tople ovacije.

Člani poslušajo referat predsednika Marka Hribarja

Skupščino je prav tako pozdravil predstavnik Prostovoljnega gasilskega društva Mengeš g. Franc Blejč, ki je sicer tudi naš član. Tudi njega so udeleženci zelo toplo pozdravili, kakor tudi predstavnika zaenkrat še občinskega odbora Domžale Stane Grlič.

Naša organizacija se trenutno financira samo z lastnimi sredstvi, to je s članarino. Tudi tu upamo, da nam bo skromno pomoč nudila naša nova občina.

Vsa dela, ki so potrebna v zvezi delovanje, opravimo člani sami s prostovoljnimi delom.

Foto: L. FRANTAR

Franc Zibelnik

DRUŠTVA

Ob razstavi slepe in slabovidne mladine Slovenije

Leta 1825 je Francoz Luis Braille (1809 - 1892) razvil mednarodno uporaben sistem pisave slepih. Temelji na osnovni braillovi celici s šestimi pikami. Vsaka pika v celici ima svoje ime. Pike so razporejene v dveh vzporednih stolpcih. V levem stolpcu zgoraj je prva pika, pod njo druga in tretja; v desnem stolpcu zgoraj je četrta pika, pod njo je peta in šesta. To pravilo velja za pisanje in branje na posebnem pisalnem stroju in računalniškem zapisu, ki ima v levem stolpcu spodaj dodano sedmo piko, v desnem stolpcu pa ima spodaj dodano osmo piko.

Slepe osebe pike vtiskujejo v debelejši papir tako, da za vsako piko nastane izboklina. Z različno razporeditvijo pik v osnovni braillovi celici slepe osebe napišejo vse: črke, ločila, števila, matematične znake, kemijske simbole, glasbeno notacijo.

Berejo z blazinicami prstov tako, da tipajo izboklino. Včasih namesto pisalnih strojev za vtiskovanje pik uporabljajo tablico. Vanjo med spodnjo (podložno) in zgornjo (popisno) ploskev vložijo debelejši papir, na katerega vtiskujejo s posebnim pisalom imenovanim pisalka, pike v osnovni braillovi celici od desne proti levi. V desnem stolpcu zgoraj je prva pika, pod njo sta druga in tretja; v levem stolpcu zgoraj je četrta pod njo peta in šesta. Popisan list slepi vzamejo iz tablice. Za branje morajo list obrniti.

Danes pisalni stroj in tablico nadomešča prilagojena računalniška oprema za slepe. Komplet eloset sestavljata elobox in elotype. Elobox je majhna elektronska beležnica. Elotype pa se uporablja kot braillov tiskalnik za izpisovanje teksta vnešenega v elobox, računalnik in kot samostojni elektronski braillov pisalni stroj. V komplet eloset se lahko zapisuje podatke v osnovni braillovi pisavi in v računalniški braillovi pisavi. Priključki se ga lahko tudi na računalnik.

Prilagojeni računalniški opremi je ob računalniški tipkovnici dodana kot izhodna enota braillova vrstica. Vsaka računalniška celica braillove vrstice je sestavljena iz osnovne braillove celice z dodano sedmo in osmo piko. Pike so keramične iglice. Razporeditev vrstnih in poudarjenih pik, nadomešča računalniški zaslon in omogoča popolno komuniciranje med računalnikom in slepo osebo.

- Pisava za slepe

SLOVENSKA ABECEDA V MEDNARODNEM SISTEMU

- Osnovna braillova celica

PRVA (IZHODIŠČNA) SKUPINA: BREZ 3. IN 6. PIKE

= A = B = C = D = E = F = G = H = I = J

DRUGA SKUPINA: PRVA SKUPINA Z DODANO 3. PIKO

= K = L = M = N = O = P = R = S = T

TRETJA SKUPINA: PRVA SKUPINA Z DODANO 3. IN 6. PIKO

= U = V = Z = Ž

ČETRТА SKUPINA: PRVA SKUPINA Z DODANO 6. PIKO

= Č = Š

PETA SKUPINA: PREDZNAK ZA

VELIKO ZAČETNICO = = ŠTEVILO

ŠESTA SKUPINA: PRVA SKUPINA, PRESTAVLJENA STOPNJO NIŽE

= , = ; = : = . = ? = ! = () = ,, = ''

SEDMA SKUPINA: PRVA SKUPINA, PRESTAVLJENA DVE STOPNJI NIŽE

= -

ŠTEVILA

= 1 = 2 = 3 = 4 = 5 = 6 = 7

= 8 = 9 = 0 = 1994

- Računalniška braillova celica

PIKA, DODANA ZAPISANEMU ZNAKU V CELICI POUĐARI:

= VELIKO ZAČETNICO = ŠTEVILO = POSEBEN ZNAK

IZDELAL IN OBLIKOVAL : JURE SVOLUŠŠAK

Razstavljeni izdelki iz gline so nastali pod prsti mladih slepih in slabovidnih iz vse Slovenije, ki ustvarjalno bogato preživijo deloletja na raziskovalnem taboru. Prvi tak tabor je bil leta 1990. Vsako leto je tabor organiziran v drugem kraju. S pomočjo mentorjev in vodnikov slepa in slabovidna mladina spozna marsikatero vrednoto. Na neposreden način s pomočjo čutil, spoznavajo bogastvo naravnih in družbenih danosti. Na svojih raziskovalnih poteh se srečujejo z domačini in odstirajo pregrade neznanja o zmožnostih slepih in slabovidnih. Za večino so ti tabori edina priložnost da se srečajo. Tu se snujejo nove misli in pletejo v igrivo podobo sreče.

S prijatelji in dobrotniki pod pokroviteljstvom Škofijske Karitas Ljubljana so se združili avgusta 1994 v Vrtovčevem domu na Visokem pri Poljanah. Na željo mladih je bilo srečanje prežeto z duhovnostjo. Duhovne dimenzije človeka, korenine krščanstva, Sveto pismo, spoznavanje poti iskanja Boga in resnice, so bile teme srečanja.

Pod mentorstvom akademske kiparke Mihaele Žakelj je zaživela delavnica oblikovanja v glini. Glina je kot košček voljne prsti čakala na mlade, da so ji vdihnili misli in občutke v podobo moči volje in ljubezni.

DRUŠTVA

Ob razstavi slepe in slabovidne mladine Slovenije

Nastali so prvi poskusi oblikovanja, prvi izdelki.

Z izrednim čutom za opazovanje so mladi utrjevali predstave o določenih stvareh, ki so jim postajale vedno bolj jasne, resnične. Zaživela so pravila o proporcih, značilnostih zlatega reza, statičnosti, razbremenitvi. Sproščeno so oblikovali od preprostega k zahtevnejšemu. Težavnost oblikovanja je bila prilagojena posameznikovim sposobnostim. Prvi izdelki so bili vaze iz kačic. Prek oblikovanja živali so prešli na oblikovanje človeške figure. Oblikovanje roke in avtoportreti. Kipeli so od sreče v spretnosti in spoznanju, da so zmožni tako oblikovati.

Nekateri udeleženci kiparske delavnice so sposobni narediti izdelke, ki so prava izpoved njih samih. V kiparski izpovedi so vstopili v stik z lučjo: JANA POVALEJ, MOJCA MAGDIČ, MARJAN VAMLEK, STANKO KOSI in DENIS ŠPACAPAN.

Sponzorji kiparske razstave: župnišče Mengeš, IBK Ljubljana, Tesarstvo Kosec Peter, Kleparstvo, krovstvo in izolacije Miro Hribar, Mizarstvo Tone Ipavec

Postavljanje kiparske razstave slepe in slabovidne mladine Slovenije. Trenutek za fotografa.

Foto: P. Škrlep

Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš

Spoštovane občanke in občani!

Obveščamo Vas, da smo zaradi pospešenega propadanja in uničevanja ostale duhovne in materialne kulture na področju občine Mengeš po dolgotrajnih pripravah ustanovili MUZEJ MENGEŠ.

Akt o ustanovitvi je bil sprejet 28.4.1995. Glavne naloge muzeja so: zbiranje, restavriranje, dokumentiranje, raziskovanje, objavljane, razstavljanje ostale duhovne in materialne kulture.

Slehermi od vas je povabljen, da prispeva posamezne predmete ali celo zbirke za Muzej Mengeš. Posebno pa vabimo podjetnike in Občino Mengeš, da s finančnimi sredstvi podprejo projekte muzeja Mengeš.

Za pripravljalni odbor
Janez Škrlep

Predsednik društva
Viljem Marjan Hribar

Kulturno društvo
Franca Jelovška Mengeš
Slovenska c. 30
61234 Mengeš

Na podlagi 1., 2., 7., 8. in 12. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS 12/91), 89. in 90. člena Zakona o naravni in kulturni dediščini (Uradni list SRS 1/81), 5. člena statuta Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš in 1. člena sklepa izvršnega odbora Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš o ustanovitvi Muzeja Mengeš (Sklep o ustanovitvi Muzeja Mengeš z dne 28. 3. 1995) izvršni odbor Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš sprejme

AKT

o ustanovitvi zavoda Muzej Mengeš.

1. člen

Akt o ustanovitvi Muzeja Mengeš vsebuje:

- ime in sedež oziroma prebivališče ustanovitelja;
- ime in sedež muzeja
- dejavnost muzeja

- določbe o organih muzeja;
- sredstva, ki so muzeju zagotovljena za ustanovitev in začetek dela;
- vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za delo muzeja;
- način razpolaganja s presežkom prihodkov nad dohodki in način kritja primankljaja sredstev za delo muzeja;
- pravice, obveznosti in odgovornosti muzeja v pravnem prometu;
- določbe o odgovornosti ustanovitelja za obveznosti muzeja;
- medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in muzeja;
- druge določbe v skladu z zakonom.

Ime in sedež ustanovitelja

2. člen

Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš (v nadaljevanju ustanovitelj), Slovenska c. 30, Mengeš, je ustanovitelj zavoda Muzej Mengeš.

DRUŠTVA

Proslava ob DNEVU DRŽAVNOSTI

V počastitev največjega slovenskega praznika Dneva državnosti je Kulturno društvo Franca Jelovška pripravilo proslavo z naslovom:

Skozi različnost se izraža smisel skupnega snovanja

Bogat kulturni program so oblikovali recitatorji in pevci slepe in slabovidne mladine Slovenije. Viki Vertačnik iz Topolšice je zaigral Jemača iz dramatisirane povesti Ivana Tavčarja V Zali. Pele so Sonja Pušnik iz Razdelja. Jana Povalej iz Štor in Suzana Dajčman iz Maribora.

Sonja Pušnik iz Razdelja in Jure Svoltjšak iz Virmaš pri Škofji Loki

Podpredsednik KD Franca Jelovška izroča šopek predstavnici slepe in slabovidne mladine Slovenije Jani Povalej ob Dnevu državnosti '95.

Skozi raznoličnost se izraža smisel skupnega snovanja. Sonja Pušnik.

Zlepo ubranim petjem in rodoljubnimi pesmimi je sodeloval Mladinski župnijski zbor. sv. Mihaela. Prisluhnilo smo poglobljenemu razmišljanju, ki sta ga v literarnih prispevkih oblikovala Primož Ogrin in Sonja Pušnik. Kratke nagovore, pa so imeli direktor škofijske KARITAS gospod Stane Kerin, gospod Jure Svoltjšak vodja taborov slepe in slabovidne mladine Slovenije in Janez Škrlep podpredsednik društva. Proslave so se udeležili, poleg številnih Mengšanov tudi prodekan in župnik Matej Zevnik trije člani občinskega sveta Občine Mengeš, načelnik upravne enote Škofja Loka gospod Vincencij Demšar in župan občine Škofja Loka gospod Igor Draksler.

V sklop proslavljanja DNEVA DRŽAVNOSTI smo vključili tudi kiparsko razstavo slepe in slabovidne mladine Slovenije. Plastike so nastale na mladinskem taboru, ki ga vodi gospod Jure Svoltjšak iz Centra slepih in slabovidnih Škofja Loka pod pokroviteljstvom Škofijske KARITAS Ljubljana. Razstavo je s sodelovanjem članov društva Franca Jelovška oblikovala in postavila akademska kiparka in dobitnica Prešernove nagrade Mihaela Žakelj. Razstava je bila na ogled do 2.6.1995.

Janez Škrlep

Nagovor direktorja Škofijske KARITAS Ljubljana, gospoda Staneta Kerina.

DRUŠTVA

Kresovanje

Sonce je na svoji poti doseglo vrh. Po stari šegi je kresni dan najdaljši dan v letu.

"O kresi se dan obesi."

Zaradi prastarega verovanja, da s 24. rožnikom sonce prične zgubljeni moč in z globoko željo, da moč Sonca ostane, so naši predniki kurili kresove.

Soncu ohranja moč in mu jo s svojo magično močjo pomnoži ogenj.

Te moči naj bi ne deležno le Sonce, pač pa tudi ljudje in živina. Tako so se ob poletnih kresovih razvila mnoga še danes ohranjena obredja.

Na animistični stopnji je Sonce bilo tisto, ki ga je človek povzdignil v božanstvo. V Soncu je videl vir življenja: dajalo mu je svetlobo in toploto, omogočalo rast in zorenje pridelkov. Praznovanje kresa je na predvečer godu sv. Janeza Krstnika 23. rožnika. Cerkev je nadgradila stara obredja in stara verovanja z novim upanjem. Prerok sv. Janez Krstnik je rekel: "On, (to je Kristus) mora rasti, jaz pa se manjšati" (Jan 3,30).

Kristus, duhovno Sonce naj se razrašča v ljudeh, poganski strahovi pa naj zamirajo. Stara tradicija kresa je v Mengšu še vedno živa, čeprav ga je hotelo izpodrinuti prvomajsko kresovanje s huliganskim "obredjem" nahujksanih mladoletnih motoristov.

Le Mengeška godba s svojim kulturnim programom in prijetno budnico daje vsebino tudi temu kresovanju. Brezposelnim in slabo plačanim delavcem pa prvomajski kres predstavlja prastrah pred negotovostjo, jutranji hrup pa "plat zvona".

Že ves teden pred godom sv. Janeza Krstnika nabiramo Mengšani "krstnika" (bela stelja), ga zatikamo za okna ali oblikujemo v šopke.

"Šopke travniških cvetic, marjetic in šentjanževih rož polagajo v Mengšu o kresu pod streho in na streho, "da obvarujejo hišo strele". (Kuret, Praznično leto Slovencev II).

Skrivnostne moči kresne noči smo doživeli letos na Starinovem travniku. Zahvaljujemo se gospodarju Stanetu Koscu. Ni mu bilo žal koša trave, ki jo je osmodil kres. Trdnega zdravja in dobre letine mu želimo prav tako pa tudi Petru Koscu, ki je kres omogočil.

Veseli kresovalci.

Janez Škrlep

"Če kres deži, orehov ni."

Razposajeno vzdušje na kresno noč 23.6.1995 v Mengšu.

Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš ohranja ljudsko izročilo, stare šege in navade.

DRUŠTVA

Zabava

Plesna revija v Mengšu

PLESNA ŠOLA MICKEY MOUSE prav posebna plesna šola, v kateri združujejo vse od najmlajših in njihovih še nerodnih plesnih korakov do skoraj že pravih profesionalnih plesalcev, ki skupaj s plesnimi učitelji Vesno Humar, Špelo Rozman, Sašo Kosten, Andrejem Zabretom in Boštjan Nahtigalom vsako leto pokažejo, kaj vse so se naučili v posamezni plesni sezoni.

Tudi letos ni bilo nič drugače in dvorana kulturnega doma v Mengšu je bila skoraj premajhna za številne mimice in očke, dedke in babice ter vse druge, ki so si želeli ogledati letošnjo čisto pravo PLESNO REVIJO, ki jo je ob zaključku letošnje sezone pripravil Študentski klub Domžale - Plesna šola Mickey Mouse.

Simpatična povezovalka Blaženka Mali je na kratko predstavila PLESNO ŠOLO in povedala, da vse mlade družijo veselje do plesa, v katerem pa ni le plesnih korakov, ampak je to nepopisna panorama in mavrica barv, ki so jo tudi tokrat predstavili vsi nastopajoči plesalci iz osnovne šole Krašnja, OŠ Preserje pri Radomljah, OŠ Blagovica, OŠ Domžale in z Vira.

Prisrčno so bile pozdravljene tudi plesalke gostujoče skupine iz Kamnika, vrhunec prireditve pa so bili nastopi skupin ŠASE I in ŠASE II.

To je bilo prijetno plesno popoldne, ki se ga bomo radi spominjali. Vsem, ki so bili zanj zaslužni, pa prijetne počitnice in še uspešnejšo naslednjo plesno sezono.

V.V.

Gremo na Štajersko

20. maja smo se s Turističnim društvom Mengeš spet odpravili na spomladanski izlet. Tokrat smo se odločili, da bomo obiskali Štajersko. Vso noč in tudi zjutraj je deževalo, na Kredarici pa snežilo, tako da smo bili kar zimsko oblečeni. Avtobus je bil skoraj poln in dobre volje smo preko Tuhinjske doline prestopili štajersko deželno mejo. Ob pripovedi o zgodovini tega zanimivega sveta smo po Sloveniki hitro prispeli do našega počivališča v Tepanju. Dež je popolnoma pojenjal in veseli smo se ozirali proti Pohorju, kjer se je Rogla kazala s svojim stolpom, ki je bil tudi cilj naše poti. Mimo Slovenskih konjic in zreč smo po vijugasti cesti prispeli do Rogle.

Dobra polovica se nas je med rahlim naletavanjem snega povzpela do 50 metrov visokega razglednega stolpa, ki je s svojim vrhom najvišja točka Pohorja. Nismo se mogli načuditi razgledu in lahko smo si samo mislili, kako bi bilo lepo v jasnem vremenu in kaj bi lahko vse videli od tod. Samo najhrabrejši so se povzpeli na zgornjo ploščad. Ko smo se vrnili k hotelu, smo druge dobili v topli brunarici pri stvarih, ki ogrejejo telo in dušo. Rogla je s sistemom smučišč pravi raj za smučarje, zaradi mehkih tal in prekrasnih smrekovih gozdov je pa tudi priljubljeno letovišče v poletnih mesecih.

Naš naslednji cilj so bile terme v Zrečah, kjer se je večina izletnikov odločila za kopanje, nekaj za klepet ob hrani, nekaj za sprehod, pet nas pa je šlo na dobro uro oddaljeno Brinjevo goro, ki je priljubljen cilj obiskovalcev Zreč.

Ob štirinajstih smo komaj pričakali kosilo in se željni novih lepot potem odpravili proti Dobrni, Velenju, do Mozirja, kjer smo si ogledali izredno privlačen vrt "Savinski gaj".

To ni samo arboretum, ampak so v vrt prinešene tudi zanimive stavbe iz Savinjske doline. Pred kratkim so zgradili tudi majhno cerkvico, ki je bolj kapelica, vendar s pravim zvonikom in posvečena komu drugemu kot svetemu Valentinu.

Po ogledu vrta smo se peljali še do Gornjega gradu, kjer smo si komaj mogli ogledati katedralo svetega Mohorja in Fortunata. Tu je bil nekaj sedež ljubljanske škofije in po zanimivi razlagi smo se okrog enaindvajsete ure preko prelaza Črnivec zadovoljni vrnili domov.

Vodstvo Turističnega društva Mengeš vabi, da se nam pridružite na izletih, da sodelujete pri drugih aktivnostih društva in da nam predlagate, katere kraje naj bi na izletih obiskali.

Marička Benda

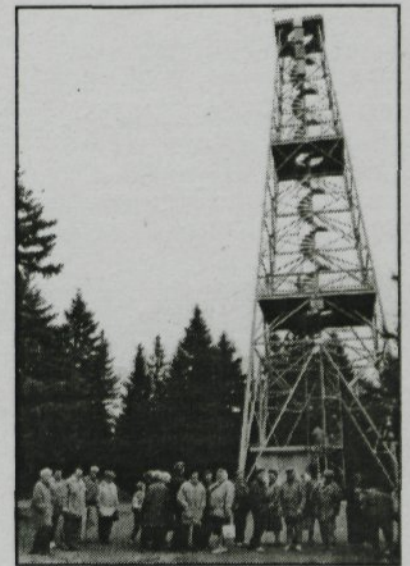

Foto: F. Zabret

Izlet TD Mengeš, 20.5.95 - Rogla

Žmajdov križ ob grobeljski cesti v Mengšu ponovno stoji!

Na področju Občine Mengeš je Kulturno društvo Franca Jelovška registrirano tudi kot organizator obnove naravne in kulturne dediščine. Tesno sodelovanje z Regionalnim zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine prinaša bogate sadove.

Žmajdov križ ob grobeljski cesti v Mengšu ponovno stoji! Zahvaljujemo se donatorjem Tesarstvo Kosec Peter - Slikopleskarstvo Janez Škrlep - Kamnoseštvo Makovec - Kamnoseštvo Burgar - Mizarstvo Ipavec Anton - Župnišče Mengeš - Kleparstvo, krovstvo Miro Hribar - Ključarničarstvo Vahtar - pasarstvo Vinko Domik, Lojze Dornik

Tekst in Foto: Vahtar

DRUŠTVA

Sprejem pri županu

Četrtek, 22.06 je bil za najboljše učence O.Š. Mengeš praznični dan, saj smo bili počaščeni s povabilom na sprejem k županu v avlo Kulturnega doma Mengeš.

Sprejem se je začel s kulturnim programom, na katerem so učenci 5.b razreda odigrali igrico, jaz sem zaigral dve skladbi na harmoniko, nato pa je učenka prebrala svoj spis. Sledila sta govora župana g. Janeza Pera in ravnatelja O.Š. Mengeš, g. Branka Liparja.

Po vsem tem pa je začel župan podeljevati majice in knjige s posvetili. Začel je s "prvčki", nadaljeval z drugimi razredi in se počasi vzpenjal vse tja do osmih razredov. Nazadnje je župan podaril "šprintarce" najboljši športnici in najboljšemu športniku šole.

Zatem nas je g. Janez Per povabil na zakusko, na kateri smo s pevskim zborom tudi zapeli.

Na sprejemu mi je bilo zelo všeč. Mislim, da ni bilo nikomur od nas žal za trud, ki ga je vložil v ta uspeh. Upam pa, da se bomo naprej trudili in dosegali tako lepe rezultate.

Klemen Leben,
5.a razred

Seznam učencev, ki so kot najboljši v svojem oddelku na slovesnosti dobili knjižne nagrade:

1.A NEŽA Rugelj	4.C MIRELA Ikić
1.B GORAN Gavrić	4.D VODIČAR Miha
1.C PETRA Babnik	5.A KLEMEN Leben
1.D MATIJA Rober	5.B HANA Košir
2.A MATEJA Vahtar	5.C ALEŠ Černivec
2.B TJAŠA Jerak	5.D SEBAŠTJAN Kompare
2.C BARBARA Adlešič	6.A UROŠ Boštjančič
3.A EVA Zupančič	6.B MIRJAM Jerak
3.B MAJA Zorman	6.C NINA Hercog
3.C URŠKA Kunstelj	7.A MAJA Sršen
3.D BORUT Verbančič	7.B STAŠA Podgoršek
4.A JURE Grčar	7.C NEŽA Škrlep
4.B TJAŠA Mislej	8.A GREGOR Posavec
	8.B EVA Žnidar
	8.C URŠKA Sedevčič
	8.D ZORAN Trifunović

DRUŠTVA

Šolsko športno društvo

Šolsko leto so uspešno zaključili tudi mladi člani Šolskega športnega društva

Šolsko športno društvo (ŠŠD) deluje na Osnovni šoli v Mengšu že vrsto let. Je številčno močno društvo, saj so vanj vključeni domala vsi učenci. ŠŠD je imelo v prejšnjem obdobju večjo veljavo, pa tudi financiranje je bilo boljše.

Spremembo načina financiranja so društva na večini šol formalno prenehala obstajati, saj so se le skromno plačevali kadri, ki so bili še pripravljene delati z mladimi, priznana pa ni bilo niti delo mentorja, ki je društvo vodil.

Na Osnovni šoli v Mengšu smo vseeno neformalno še imeli ŠŠD in v letošnjem šolskem letu vodili kup aktivnosti in krožkov ter se udeležili vrste tekmovanj, kjer so naši učenci dosegali lepe rezultate in se tudi na športnem področju potrjevali. Pod mentorstvom Janeza Zajca smo izvedli številna razredna tekmovanja, šolska prvenstva in se udeležili skoraj vseh razpisanih občinskih (SZ Domžale) tekmovanj.

Na teh smo dosegali lepe rezultate in se kot občinski prvaki v odbojki in posamezno v atletiki in krosu uvrstili na regijska in državna tekmovanja.

Zasluge za lepe rezultate gredo prav gotovo učiteljem športne vzgoje in mentorjem za posamezne dejavnosti, ki ljubiteljsko vodijo in vzgajajo otroke v športnem vzdušju.

Seveda pa ne smemo prezreti dejstva, da bi bilo potrebno v šport usmeriti mlajše otroke, za katere je zmanjkalo prostora v telovadnici, ki je z dejavnostmi ŠŠD zasedena od konca rednega pouka pa vse do večernih ur, ki jih povečini zaseda Športno društvo Partizan.

Upamo, da bodo kasnejši rodovi imeli več tovrstnih priložnosti, ko se bo realizirala 2. faza prizidka - prepotrebna večja telovadnica ali večnamenski prostor, v katerega bi Mengeš lahko povabil tudi Karaoke, godbe in Marele... V letošnjem šolskem letu so se z mladimi športniki trudili naslednji vaditelji:

- Janez Zajc** - odbojka fantje
- Fredi Blejč** - badminton dekleta in fantje
- Agata Kržišnik** - košarka dekleta
- Darko Tisaj** - namizni tenis fantje in dekleta
- Primož Glavica** - košarka fantje
- Jana Jenc** - odbojka dekleta

Ob koncu šolskega leta je ŠŠD s posebnim priznanjem pohvalilo najboljše športnice in športnike posameznih razredov, ki so pripomogli k skupnemu uspehu, najvišje priznanje ŠPORTNICE in ŠPORTNIKA šole pa sta si letos prislužila oz. pritekla ANJA ZAVRŠNIK in TOMAŽ KUŠAR.

ANJA je sedmošolka, ki se je že več let ukvarja s kraljico športov - atletiko in dosega lepe rezultate. V teku na 1000m je v jesenskem krosu zmagala, na državnem

tekmovanju v krosu pa je skupaj s sošolko in prijateljico v športu, Heleno Pečnik, osvojila 1. mesto. Dobre rezultate je dosegala na medklubskih mitingih, gorskih in pouličnih tekih. TOMAŽ je Anjin sošolec in prijatelj v atletiki. Tudi on že precej let trenira atletiko. Njegovo prizadevno delo je rodilo vrsto zavidanja vrednih rezultatov. Naj naštejemo le nekatere: 1. mesto v jesenskem krosu, občinski prvak v atletiki na 1000m, področni prvak v teku na 1000m, srebrni na državnem tekmovanju v atletiki, 1. mesto na državnem krosu in še vrsto prvih in drugih mest na gorskih tekih, medklubskih in pouličnih tekmovanjih.

Nagrade (nove šprinterice), ki jih je prispevala šola, je najboljši športnici in športniku podelil župan Občine Mengeš g. Janez Per.

Biba

Namiznoteniške novice

V začetku meseca junija so se na skupnem sestanku sestali trenerji namiznega tenisa v NTS EDIGS in starši ter ugotovili naslednje:

Za nami je izredno uspešna sezona. Najbolj smo lahko zadovoljni z napredkom mladih igralcev in igralcev namiznega tenisa.

Pokazalo se je, da v bivši občini Domžale najboljše delamo, saj so naši tekmovalci dosegli praktično vsa 1. do 3. mesta, tako v ekipnem delu tekmovanja, kakor tudi med posamezniki. Prav tako smo se izkazali kot dobri organizatorji, saj smo organizirali dva pregledna turnirja za učence in učenke ljubljanske regije, na katerih je nastopilo preko 200 tekmovalk in tekmovalcev. O izredno dobro pripravljenem državnem prvenstvu za mlajše pionirke in pionirji, ki smo ga ob pomoči pokroviteljev in sponzorjev organizirali v Domažalah, pa se še sedaj govori v namiznoteniških krogih.

Izredno nadarjene mlade tekmovalke in tekmovalce, ki so v pretekli sezoni na regijskih tekmovanjih osvojili osemkrat 1. mesto, desetkrat 2. mesto in desetkrat 3. mesto.

Trije tekmovalci so se uvrstili na TOP 12. Na državnih prvenstvih pa so se dvakrat uvrstili med 8 najboljših.

V spomladanskem delu tekmovanja smo sodelovali na 18. turnirjih, prevozili smo 1245 kilometrov.

Vse to smo zmogli ob predanem in strokovnem delu trenerjev Darka Tisaja, Boštjana Vrhovnika, Luke Pirša, Karla Novaka, Tanje Ribnikar in Jožeta Mlakarja. Pri pripravi tekmovanj in prevozih na tekmovanja, pa so nam bili v veliko pomoč tudi starši naših tekmovalcev.

Na koncu omenimo še generalnega pokrovitelja namiznoteniške sekcije Partizan Mengeš: **EDIGS PEGE** d.o.o. Mengeš in sponzorja: **FOTOKOPIRANJE, RAZMNOŽEVANJE IN TISK RAVNIKAR** Domžale, ki sta finančno omogočila delovanje namiznoteniške sekcije.

V soboto, 3. junija smo ob zaključku sezone pripravili tradicionalni DRUŽINSKI PING PONG, ki sta ga vodila Tone Gostišpa in Jože Mlakar.

Na turnirju je nastopilo 18 družin, ki so bile razdeljene v 4 predtekmovalne skupine, kjer so igrali vsak z vsakim.

Najboljši trije v skupini so se uvrstili v finalno skupino, četrtouvrščeni pa v tolažilno skupino.

Po končanem tekmovanju so v KAVA BARU PICCOLO razglasili rezultate, najboljši pa so prejeli pokale, ki sta jih podarila pokrovitelja prireditve gospa in gospod Silva in Brane Koncilija.

Rezultati:

1. mesto: Gašper Srebačič in ata Štefan
2. mesto: Marko Limbek in mama Breda
3. - 4. mesto: Ana Novak in ata Karel
Anja Srebačič in ata Štefan

Tekmovanje je potekalo v pravem tekmovalnem

vzdušju, v veselem razpoloženju v Kava baru PICCOLO, pa smo vsi prisotni kovali načrte za 6. tradicionalni PING PONG 1996.

mlaj

Najboljše "družine" s pokroviteljico ga. Silvo Koncilija.

foto: Polona Leskovec

BALINARSKÉ NOVICE

Stal se je odbor za pripravo proslave v počastitev 10 letnice dela sekcije. Na sestanku so si porazdelili naloge in določili aktivnosti v počastitev te obletnice.

Že v mesecu juniju bodo pripravili več prireditev in tekmovanj med njimi BALINARSKI MARATON, velik turnir z udeležbo 16. ekip, najbolj svečano pa bo v začetku septembra, ko bo svečana akademija in BALINARSKO SREČANJE, na katerega bodo povabili tudi najboljše slovenske tekmovalce.

10. junija so pripravili klubsko prvenstvo v dvojicah. Na tekmovanju je sodelovalo 16 parov. Tekmovanje je trajalo ves dan, tekmovalci pa so pokazali obilo znanja. Po izredno napetih bojih so najboljše rezultate dosegli:

1. mesto: Tomazin Igor, Kužnik Stane
2. mesto: Blejc Ivo, Belentin Martin
3. mesto: Loparič Viktor,
Kovač Štefan mlajši

AVTO ŠOLA

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

tel.: 739-621

Motoslalom v Mengšu

V organizaciji Avtooptika in Vulkanizerstvo Skok Jože iz Mengša, je bilo v soboto 17.6. na parkirnem prostoru tovarne Trak Mengeš tekmovanje v spretnostni vožnji z motorji. Prireditev bi morala biti že teden dni prej, vendar je zaradi dežja odpadla. To je botrovalo nekoliko manjši udeležbi, kar pa organizatorja ni motilo in tekmovanje je bilo izvedeno na visoki ravni.

Tekmovalci so bili razdeljeni v šestih kategorijah: juniorji do 10 let, do 80 ccm, do 350 ccm, enduro, do 750 ccm in nad 750 ccm. Vseh tekmovalcev je bilo 42, potegovali pa so se za lepe praktične nagrade ter pokale.

Ob 10. uri je bil na sporedu trening, za vsako kategorijo dvakrat po 10 minut. Vsi tekmovalci so morali voziti slalom med stožci, prevoziti oviro, prestaviti palico iz enega v drugi stožec, prenesti kozarec vode od začetka na konec mize in na cilju ustaviti točno na črti. Vsaka napaka je štela eno ali več kazenskih točk, odvisno od napake. Seveda pa se je meril tudi čas vožnje, kazenska točka pa je pomenila sekundo pribitka. Na koncu se je izkazalo, da je spretnost pomembnejša kot hitrost. Na otvoritveno vožnjo se je kot predtekmovalec podal Silvo Habat točno ob dvanajsti uri. Nekdanji slovenski šampion v cestno hitrostnih dirkah je svojo nalogo opravil v velikem slogu in požel ogromen aplavz.

S tekmovanjem so začeli najmlajši v kategoriji junior. Presenečeno smo občudovali mlade upe tega športa, saj so pokazali vse svoje znanje in spretnosti, čeprav nekateri še v šolo ne hodijo.

Naprej je tekmovanje potekalo po kategorijah kot je omenjeno na začetku. Vsi tekmovalci, razen enega, so z več ali manj napakami uspešno prevozili progo. Škraba Štefan z moto kluba Wayski je bil malce preveč zagrizen in je padel, a se je vse srečno končalo. Kot zadnji je progo prevozil organizator Skok Jože in dokazal, da mu tovrstna tekmovanja niso tuja. Z eno kazensko točko je dosegel tretji čas, vendar pa se je na podelitvi praktični nagradi odpovedal v korist Štefana Škrabe.

Tako je bilo tekmovanje končano. Vsi prisotni, ki so čakali na razglasitev se niso dolgočasili. Za to so poskrbeli predsedniki

moto klubov Wayski Ljubljana, Orli Kranj, Vaški Mengeš. Pomerili so se v slalomske vožnji z mini motorjem. Zmagal je Janez Kranjec s kluba Vaški.

Rezultati:

Juniorji do 10 let:

1. Habat Marjan	moto klub Habat
2. Kozole Luka	moto klub Habat
3. Urbanija Mike	AMD Lukovica

Do 80 ccm:

1. Urbanija Bernard	AMD Lukovica
2. Kern Sebastijan	Huski Motoclub
3. Habat Uroš	motoclub Habat

Do 350 ccm:

1. Rojnik Domen	motoklub Vaški
2. Lukač Jure	motoklub Vaški
3. Štefe Matjaž	AMD Domžale

Enduro:

1. Kern Sebastijan	Huski Motoclub
2. Urbanija Bernard	AMD Lukovica
3. Katrašnik Darko	motoklub Wayski

Do 750 ccm:

1. Katrašnik Darko	motoklub Wayski
2. Škraba Tomaž	motoclub Wayski
3. Kermavnar Uroš	Komenda

Nad 750 ccm:

1. Leban Jani	motoclub Vaški
2. Kranjec Janez	motoclub Vaški
3. Skok Jože	motoclub Vaški

Po zaključenem tekmovanju so za Mengšana povedali:

Organizator SKOK Jože: "Rad bi se zahvalil vsem, ki so pomagali uspešno speljati tekmovanje, še posebno kolektivu tovarne Trak Mengeš, ki je odstopil svoj prostor, da je tekmovanje lahko nemoteno potekalo na zaprtem prostoru. Zahvaljujem se tudi vsem tekmovalcem za udeležbo in čestitam najboljšim!"

Zmagovalec v najtežjem razredu Jani Leban: "Vesel sem zmage v močni, a žal nepopolni konkurenci. Organizacija je bila na zavirljivi ravni. Škoda, da je takih tekmovanj oziroma prireditev premalo."

Z zmagovalcem v kategoriji junior pa smo opravili kratek intervju.

- **Marjan, koliko si star?**
"Devet let."
- **Ali je to tvoje prvo tekmovanje?**
"Ne, danes tekmujem tretjič. Letos smo že tekmovali v Vinici, kjer sem bil drugi."
- **Ti starši dovolijo, da se z motorjem voziš po cesti?**
"Ne, vozim se lahko le na zaprtih prostorih ali večjih varnih parkiriščih."
- **Kaj pa čelada, jo vedno nosiš?**
"Vedno, saj sem bil enkrat kaznovan s prepovedjo vožnje, ker je nisem imel."
- **Ti je bila današnja prireditev všeč?**
"Zelo, saj smo se mladi motoristi zabavali, obenem pa nibrali izkušnje, ki jih bomo potrebovali v prometu."
- **Ali boš tudi ti dirkal, tako kot oče?**
"Verjetno, brat Uroš se že pripravlja za prvo dirko, Jure pa prav tako."
- **Marjan, srečno!**
"Hvala."

Stane Slokan

Tekmovanje so omogočili:

Sava Kranj
Avtocomerc Ljubljana
Jenko d.o.o. Škofja Loka
Moto sport oprema Trzin
Rothmans Club Mengeš

Vaja najmlajših voznikov foto: T.S. Strmšek

ŠPORT

Novice iz nogometnega kluba FILC MENGEŠ

Ljubitelji nogometa v Mengšu so zanesljivo seznanjeni z razpletom tekmovanja v II. Slovenski nogometni ligi. Na veselje vseh je naša ekipa uspela doseči 7. mesto, kar ji zagotavlja nastopanje v II. ligi tudi v naslednji sezoni. Glede na reorganizacijo nogometa v Sloveniji, bo to izredno močna konkurenca 16 ekip, saj bo v I. ligi nastopalo le 10 moštev, ki bodo po večini organizirana na personalnem principu. V II. ligi pa bo nastopalo mnogo bivših prvoligašev. Za obstanek v II. ligi v naslednji sezoni pa bo potrebno doseči najmanj 14. mesto. Končna lestvica v letošnjem tekmovanju je bila naslednja:

1. ERA ŠMARTNO	46 točk
2. NAFTA LENDAVALA	43 točk
3. ZAGORJE	43 točk
4. RUDAR TRBOVLJE	35 točk
5. RADEČE PAPIR	32 točk
6. DRAVA PTUJ	32 točk
7. FILC MENGEŠ	31 točk
8. SOLINAR PIRAN	31 točk
9. NAPREDEK DOMŽALE	31 točk
10. ŽELEZNIČAR MARIBOR	31 točk

11. TURNIŠČE	27 točk
12. DRAVINJA SL. KONJICE	25 točk
13. SLOVAN LJUBLJANA	20 točk
14. BELTRANS VERŽEJ	19 točk
15. STEKLAR ROGAŠKA SL.	17 točk
16. ELAN NOVO MESTO	14 točk

Iz lige so izpadle ekipe od 10. mesta dalje, Napredek Domžale pa se je uspel obržati v II. ligi v dveh kvalifikacijskih tekmah z prvakom III. lige NK Črnuče.

Izvršni odbor kluba ugotavlja, da finančno stanje kluba ne zagotavlja uspešnega nastopanja v II. ligi v naslednji sezoni. Kot primer lahko navedemo podatek, da smo sedaj mesečno prejemali družbena sredstva v višini 8.320,00 SIT. Upamo, da bo v prvem občinskem proračunu za nogomet kaj več posluha in da bodo zagotovljena vsaj minimalna sredstva. V kolikor ne bo prišlo do korenitega zasuka v odnosu do tega športa, bo treba pač ugotoviti, da Mengeš ni sposoben imeti drugoligaša. Treba je pač upoštevati, da sredstva, ki jih prispeva glavni sponzor predstavljajo le 10 do

15% potrebnih sredstev. Vse ostalo pa sloni na bremenih članov izvršilnega odbora, ki z raznimi akcijami poskušajo pridobiti denar. Potrebni pa so tudi njihovi lastni prispevki. V zvezi s tem je treba pojasniti, da je zmotno prepričanje, da je NK Mengeš, d.o.o., ki ga je ustanovil klub skupaj s člani izvršilnega odbora, pridobitna družba za ustanovitelje. Ves dobiček je po ustanovni pogodbi namenjen izključno za razvoj nogometa v Mengšu. To je le ena od organizacijskih oblik za izvajanje dejavnosti, ki koristijo nogometu.

Upamo, da bo v kraju dovolj posluha za nadaljno uspešno nastopanje tudi v prihodnje.

Glede na to, da je tekmovalna sezona 1994/1995 zaključena pa se vodstvo kluba zahvaljuje generalnemu sponzorju in vsem ostalim sponzorjem in donatorjem, simpatizerjem in vsem, ki so karkoli pomagali pri delu kluba v pretekli sezoni za vso pomoč in prispevke.

Jože Rožman

MNK MENGEŠ

V sezoni 1994/95 je bila ustanovljena medobčinska liga v malem nogometu Domžale-Kamnik. V tem prvem letu obstoja je v ligi sodelovalo 6 ekip. Zaradi manjšega števila prijavljenih se je igralo trikotni sistem; najprej vsak z vsakim doma in v gosteh, tretji krog pa je bil turnirski tipa (na enem igrišču odigrano celotno kolo). Liga je bila zelo dobro organizirana, tako z vidika delegiranja tekem kot sojenja in informiranja ekip in sezona je bila izpeljana praktično brez napake. Na koncu sezone so bile trem prvouvrščenim ekipam podeljene medalje, pokal za prvo mesto in fair-play ter najboljšega strelca.

Nekako v istem času smo tudi v Mengšu začeli z rekreativnim igranjem malega nogometa in se na pobudo vodstva lige odločili za sodelovanje. V jesenskem delu (1.krog) smo zaradi neuigranosti in še ne izdelanega pravega koncepta igre osvojili skromne 4 točke (od 15 možnih) in bili na zadnjem mestu. V spomladanskem delu pa je krmilo ekipe prevzel - do tedaj še igralec - Frenk Ornik. Že po nekaj zaporednih uspehih se ga je prijel laskavi naziv "Fabio Capello". Zmage so dvignile samozavest celotni ekipi in še posebej Fabiu, ki pred seboj ni več videl nepremagljivega moštva. Po 2.krogu smo se tako prebili na 4. mesto in zmanjšali zaostanek za prvouvrščenimi. Zmagovalni pohod se je nadaljeval v tretjem krogu, ko smo tesno (3:2) izgubili le eno tekmo. Na koncu smo tako

osvojili odlično 2.mesto takoj za prvim favoritom lige Pizzerija Furman Lukovica. K uspehu so največ pripomogle obrambne vrste, saj smo ekipa z najmanj prejetimi goli. Seveda ne gre pozabiti na napad, kjer imamo dva igralca med prvimi petimi strelci prvenstva. Uspeh pa je seveda posledica prijateljskih odnosov v ekipi, ki je imela tudi največ žara med vsemi ekipami in fanatičnega Fabia Capella, ki se mu po spomladanskem uspehu stolček za naslednjo sezono še ne tresse.

Na koncu bi rad omenil še to, da smo Nedina ekipa v ligi brez sponzorja. Pomagalo nam je le podjetje Marlow d.o.o., ki nam je natisnilo številke na majice, ki jih je daroval Helios. Upam, da se bo našel kakšen interesent oz. nogometni privrženec, ki bo na ta način sorazmerno poceni prišel do reklame, nam pa veliko pomagal.

V ekipi MNK Mengeš smo igrali: Bratovž Matjaž, Domik Franc, Janežič Aleš, Janežič Blaž, Klemenc Franc, Kocjan Franc, Krpič Boris, Marinšek Sašo, Ornik Frenk, Planinšek Dušan, Skok Franc, Žirovnik Primož, Žnidaršič Sebastjan

KONČNI VRSTNI RED:

MESTO	IME EKIBE	DANI PREJETI TOČKE	
		GOLI	GOLI
1	PIZZERIJA FURMAN LUKOVICA	74	47 29
2	MNK MENGEŠ	58	41 26
3	AVBELJ LUKOVICA	54	46 26
4	BISTRO ZORA VIR	61	47 23
5	MNK LOKA	32	75 13
6	BAR BLATNICA TRZIN	47	70 10

Vrstni red za FAIR-PLAY:

MESTO	IME EKIBE	TOČKE
1	BAR BLATNICA TRZIN	10
2	PIZZERIJA FURMAN LUKOVICA	25
3	MNK MENGEŠ	28
4	BISTRO ZORA VIR	39
5	AVBELJ LUKOVICA	44
6	MNK LOKA	45

Vrstni red STRELCEV:

MESTO	IME STRELCA	IME EKIBE	GOLI
1	PUSTOTNIK JANEZ	BISTRO ZORA VIR	28
2	ČIŽMEŠIJA DAMIR	PIZZERIJA FURMAN	28
3	ŽIROVNIK PRIMOŽ	MNK MENGEŠ	21
4	JANEŽIČ ALEŠ	MNK MENGEŠ	18
5	ČIŽMEŠIJA RENATO	PIZZERIJA FURMAN	17
6	AVBELJ SREČO	AVBELJ LUKOVICA	16

Blaž Janežič

OTROCI IN STARŠI

Stiske otrok

STISKE OTROK OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Kdo se ne spominja štetja dni pred iztekom šolskega leta, veselja ob prihodu počitnic in vsega lepega kar le-te prinašajo. Kljub temu, da so počitnice za marsikoga ena najlepših strani šole, pa so zadni tedni pouka prav gotovo med najbolj napornimi. Je že tako, da so ocene tiste, okoli katerih se na koncu vse vrti. Tu so pričakovanja staršev, nabiranje zadostnega števila točk za vpis na srednjo šolo, želje učencev po čimboljših ocenah, zadnji preizkusi znanja... Pritiski, pod katerimi se znajde otrok, so pogosto prehudi...

Porušeno je njegovo psihično ravnotežje in če znakov stiske ne prepoznajo njegovi starši, je najbrž bolj malo ljudi, ki so mu pripravljeni stati ob strani. Dom je namreč edino zatočišče otroka pred številnimi napetostmi v njegovem življenju. A na žalost v trudu, da bi otroka čimbolj spodbudili k delu za šolo, tudi starši ne opazijo, da je njihov otrok preutrujen in preobremenjen. Znaki preutrujenosti se pri otrocih z različnimi značajskimi potezami različno kažejo. Miren otrok se bo še bolj zaprl vase, postal pasivnejši, medtem ko se bo pri nemirih otrocih nemir le še stopnjeval. Tako bo na primer otrok z učnimi težavami imel ob koncu leta še več motenj, kot jih ima že sicer. Na splošno bi lahko rekli, da pod vplivom preutrujenosti in prevelikih zahtev večina otrok zdrsne na nižjo raven reagiranja. Pri nekaterih otrocih se pojavijo težave pri spanju. Zvečer se ne morejo umiriti, zopet odpraviti v šolo. Čeprav pogosto mislimo, da so šibkejši otroci pod večjim pritiskom, pa je veliko tudi takih, ki od sebe izredno veliko pričakujejo in jim pomeni že malo slabša ocena neuspeh ter razlog za stres. In kaj lahko naredimo, da naši otroci ne bi bili pod tolikšnim pritiskom? Letos najbrž bolj malo, saj je najhuje že za njimi, več priložnosti za to pa se bo ponudilo že v prihodnjem šolskem letu. Za bolj prijazno šolo se trudimo z opisnim ocenjevanjem, prilagajanjem nivoja učne zahtevnosti sposobnostnim posameznika, a vse to včasih ni dovolj. Veliko bi lahko še naredili na bolj humanih ter odprtih medčloveških odnosih, zaupanju v otroka in nudenju psihične podpore tako s strani staršev, učiteljev kakor tudi sošolcev. Zelo pomembna pri tem pa je tudi krepitev dobre samopodobe otroka in njegove samozavesti ter vzgajanje k zdravemu,

razgibanemu načinu življenja, s čimer ga lahko najbolje opremimo tudi za nadaljne življenjske spopade ter napore.

Janja Čelofiga
Šolska svetovalna delavka

Župnijska Karitas Mengeš Trdinov trg 11

G. JOŽEFU PAJNIČU IN G. JOŽETU BROJANU SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO ZA DAR OD ODSTOPA HONORARJA V KORIST KARITAS, KI JIMA JE NAMENJEN OD SEJNIN NA OBČINI MENGEŠ.

KARITAS

DOBROTA NE POZNA MEJA

Srečanje

PRIJETNO SREČANJE PRED CERKVIJO

Na binkošno nedeljo je župnijska Karitas pripravila srečanje za ostarele, bolne in invalide iz naše župnije. Srečanje se je pričelo ob 15. uri s sv. mašo, ki jo je daroval direktor Škofijske Karitas Ljubljana g. Stane Kerin ob somaševanju g. Feliksa Zajca. Po mašnem obredu so se naši dragi gostje preselili na prostor pred cerkvijo, tam pa smo jih sodelavci Karitas pogostili s pecivom in sokom, dar gospodinji iz Malega Mengša. Za kulturni del programa sta poskrbeli dramska in folklorna skupina mladih iz KD Antona Lobode iz Loke. S svojo navzočnostjo so zares lepo popestrili naše srečanje.

Vsem nam, ki smo ga pripravili, je bilo prijetno pri srcu, ko smo navkljub težavam, ki jih ti ljudje podoživljajo v svoji starosti in bolezni, videli nasmeh in zadovoljstvo na njihovih obrazih. In prav je imela ena od mlajših sodelujočih, ko je rekla: Kako malo je bilo treba storiti za srečo teh "ljudi".

Jože Brojan

KLEK

Domžale, Rojska cesta 15
**STORITVE IZ VARSTVA PRI
DELU IN VIDEO SNEMANJE**

Tel.: 061/ 711 875

ZDRAVJE IN LEPOTA

Maske za lepšo polt

Znameniti grški zdravnik Hipokrat je pred več kot dva tisoč leti rekel: "Hrana bi morala biti zdravilo, zdravilo pa hrana." V današnjem času to velja bolj, kot kadarkoli prej. Naši sadovnjaki in zelenjavni vrtovi bodo kmalu polni. Ne le zdravje, tudi lepoto si lahko pridobimo, negujemo in ohranimo z plodovi naših sadovnjakov in vrtov.

Pričujoči recepti bodo uporabni do pozne jeseni, mnoge med njimi pa bomo lahko uporabljali tudi celo leto.

Jabolko

1. - Proti rdečici kože in nosu

100g nestrzanega kislega jabolka zmešamo s 150 ml mleka in zmes kuhamo, dokler ne zavre. Nato jo odstavimo z ognja in ji, ko se ohladi, dodamo 2 rumenjaka. Dobro premešamo in mažemo na obraz. Speremo po 15 minutah. V tem času rdečica običajno izgine. Postopek ponovimo še dvakrat ali trikrat - če je potrebno.

2. - Masko za nego normalne kože

Dve razrezani in olupljeni jabolki skuhamo v malo mleka. Nastane pireju podobna zmes, ki jo po potrebi še pretlačimo. Ko je še mlačna, si jo namažemo na obraz za 20 minut. Speremo jo z mlačno vodo.

Masko si pripravimo dvakrat tedensko.

3. - Masko za nego suhe kože

Jabolko drobno nstrgamo in zmešamo z žličko mandljevega ali olivnega olja. Uporabimo lahko tudi žličko smetane ali kajmaka. Namažemo na obraz in vrat za 20 minut. Speremo z mlačno vodo.

4. - Masko za nego mastne kože

Drobno nstrgano jabolko zmešamo s stepenim beljakom. Zmes namažemo na obraz in speremo po 20 minutah.

Breskev

1. - Masko za nego kože

150g olupljenih zrelih breskev pustimo stati 24 ur v mleku. Nalijemo toliko mleka, da so

breskve pokrite. Nato breskve pretlačimo in jih uporabimo kot masko, ki naj učinkuje na obrazu 45 minut, preostanek mleka pa lahko uporabimo kot čistilno mleko. Masko si pripravimo vsakih 10 dni. Mleko hranimo v hladilniku.

2. - Napitek za lepšo kožo

2 breskvi, 1 grozd in 4 lešnike očistimo in zmeljemo v mešalniku. Kašast sok pijemo med glavnimi obroki ali z njim nadomestimo večerjo. Ima visoko biološko vrednost.

Marelice

1. - Masko za suho kožo

Zelo zrele marelice pretlačimo in zmešamo z medom. Masko pustimo na obrazu 20 minut, nato jo speremo z mlačno vodo. Postopek ponovimo po 10 dneh.

Zanimivost, ki jo je vredno vedeti:

Inštitut za gerontologijo (znanost o starostnih pojavih in procesih pri ljudeh) je ugotovil, da bo naše zdravje bolj trdno in življenje daljše, če bomo jedli sveže marelice, oziroma kompote in sušene plodove, kadar niso na voljo sveži.

Mandlji

1. - Za nego dojk

Zmešamo 100 ml mandljevega olja, 45 ml 75% alkohola in žličko limoninega soka. Tekočino dobro pretresemo in jo uporabimo za masažo. Ko koža vpije tekočino, se oprhamo z mlačno vodo.

2. - Nega zelo suhe kože

Kožo negujemo s čistim mandljevim oljem ali mešanico iz 100 ml mandljevega in 50 ml olivnega olja.

Zelje

1. - Za mozoljasto kožo

200g listov svežega zelja namočimo v hladno vodo in jih pustimo stati 5 ur. Nato jih operemo, dodamo 0,5l vode in kuhamo 2 uri na šibkem

ognju. Ko se zmes ohladi, jo precedimo. Zeljnato kašo uporabimo za masko, vodno raztopino pa kot čistilni tonik.

Solata

Maska za normalno kožo

Solatne liste operemo. jih za nekaj minut namočimo v olivno olje in pokapamo z limoninim sokom. Liste položimo na obraz, pokrijemo z več plasti gaze in počakamo 20 minut. Nato kožo umijemo z mlačno vodo.

Paradižnik

1. - Za čisto polt

Zvečer si obraz temeljito očistimo ali ga umijemo s kamiličnim čajem. Kožo natremo s svežim paradižnikovim sokom, ki ga pustimo na obrazu vso noč. Zjutraj umijemo obraz z mlačno vodo. Postopek lahko ponavljamo celo poletje, ko je na voljo svež paradižnik. Zaloge za zimo naj bodo pripravljene v zamrzovalniku. Sok lahko pasteriziramo in ga shranimo v stekleničkah. Tistemu soku, ki bo namenjen za kozmetiko, ne dodajamo soli in močnih začimb. Primeren dodatek so peteršilj in česen (proti mozoljem) in čebulni sok ali kaša (proti gubam).

2. - Proti razširjenim poram na obrazu in nastajanju aken

Uporabimo prvi recept in ukrepamo enako.

Fižol

1. - Masko za nego suhe in občutljive kože

Pretlačimo 1 skodelico skuhanega belega fižola, dodamo sok polovice limone in žličko olivnega olja. Vse skupaj dobro premešamo, namažemo na obraz in pustimo na koži 20 minut. Nato obraz umijemo s hladno vodo.

Če nimamo doma belega fižola, lahko uporabimo žličko mleka v prahu in žličko jedilnega škroba.

2. - Proti nosečniškim pegam

Stročji fižol kuhamo na šibkem ognju 1 uro. Ko se ohladi, ga dobro pretlačimo in nanesimo

Maske za lepšo polt

na pege. Počakamo, da se zmes posuši, nato se umijemo z mlačno vodo. Postopek večkrat ponovimo. Nosečniške pege so posledica pomanjkanja C vitamina, zato med nosečnostjo posvetimo čimveč pozornosti zdravi prehrani. Svežega sadja in zelenjave nam ne sme primanjkovati.

Korenje

1. - Proti poram na obrazu

Korenje zribamo v kašo in dodamo lanolina (kupimo ga v lekarni), da dobimo podobno zmes kot za palačinke. Nanesemo jo na obraz za 15 do 20 minut. Speremo jo z mlačno vodo.

2. - Hranilna maska

Naredimo sok iz svežega korenja, mu dodamo med in limonin sok. Zvečer namažemo na očiščen obraz tanko plast, ki jo zjutraj speremo z mlačno vodo. Preostanek shranimo v hladilniku.
P.s.: Je zelo dobrega okusa!

3. - Maska za vse vrste kože

Naribamo dva korenja, dodamo žličko jedilnega škroba in jajčni rumenjak. Dobro premešamo in nanesemo na obraz. Speremo po 20 minutah z mlačno in hladno vodo.

Peteršilj

1. - Za belo polt

Sesekljamo sveže peteršiljeve liste, jih zmešamo z medom in dodamo nekaj kapljic limoninega soka.

2. - Maska za mastno kožo

Sesekljamo šopek peteršiljevih listov in jih primešamo v stepen jajčni beljak. Namažemo na obraz in po 20 minutah umijemo z mlačno vodo.

Krompir

1. - Za mastno kožo

Zmešamo 150 g kuhanega krompirja, 100 g paradižnikove kaše, 50 ml kumaričnega soka in žličo mleka v prahu. Dobimo gosto kremo, ki jo za pol ure nanesemo na očiščen obraz. Odstranimo jo z mlačno vodo. Uporabimo lahko še tonik, ki smo ga pripravili iz 100 ml domačega žganja, v katerem smo namakali (24 ur) glavico sesekljanega česna in šopek sesekljanih peteršiljevih listov.

2. - Proti gubam

Naribamo svež krompir in si z njim obložimo obraz za 10 do 15 minut. Speremo z mlačno vodo.

Mirjana Lilič Južnič

Kuhajmo skupaj

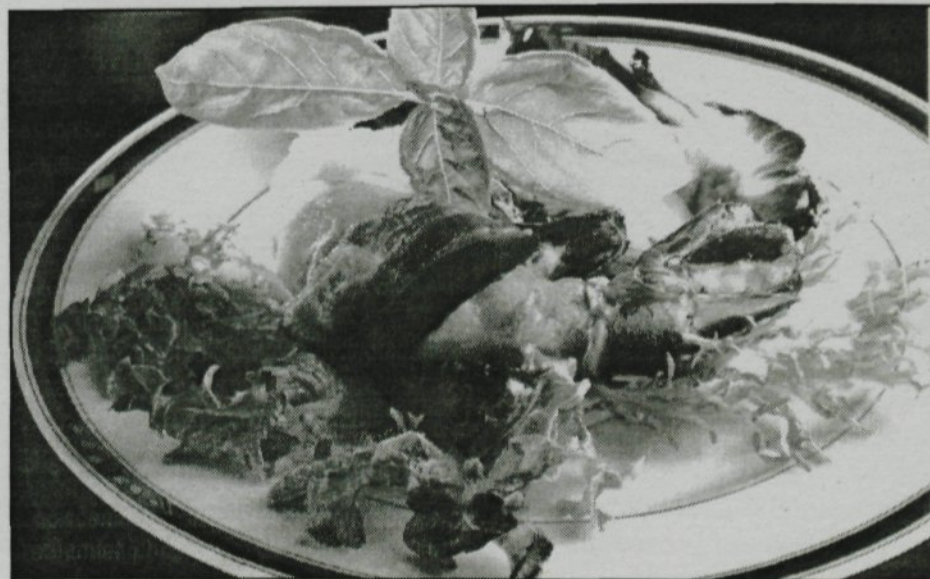
Dajte življenju priložnost, da vas preizkusi; dajte sebi priložnost, da preizkusite življenje v vseh mogočih odtenkih!

Dajte priložnost svoji domišljiji pri pripravljanju jedi malo drugače.

Repi orjaških garnel z baziliko (za 4. osebe)

8 očiščenih repov garnel (brez drobovja),
svež zmlat poper,

Justina Urbanec

8 lističev bazilike, 8 rezin pršuta.

Repke garnel popoprano, jih obložimo z baziliko in previdno ovijemo z rezino pršuta.

Segrejemo kozico in v njej na maščobi ali brez, garnalet popečemo.

Vzamemo ven in še tople ponudimo.

Cvetovi brokolija in cvetače z orehi

0,50 kg brokolija, 1 srednje velika cvetača, 15 dag sesekljanih orehov, mleti poper.

V posodo cvetkamo izmenično brokoli in cvetačo, prilijemo malo vode in dušimo. Orehe sesekljamo in jih na ponvi prepražimo. Ko je zelenjava kuhana, jo stresemo v skledo, popramo in potresemo s praženimi orehi.

Jogurtov sladoled z vročimi jagodami

1/2 l jogurta, 10 dag sladkorja, 6 dag medu, 1 žlička limoninega soka

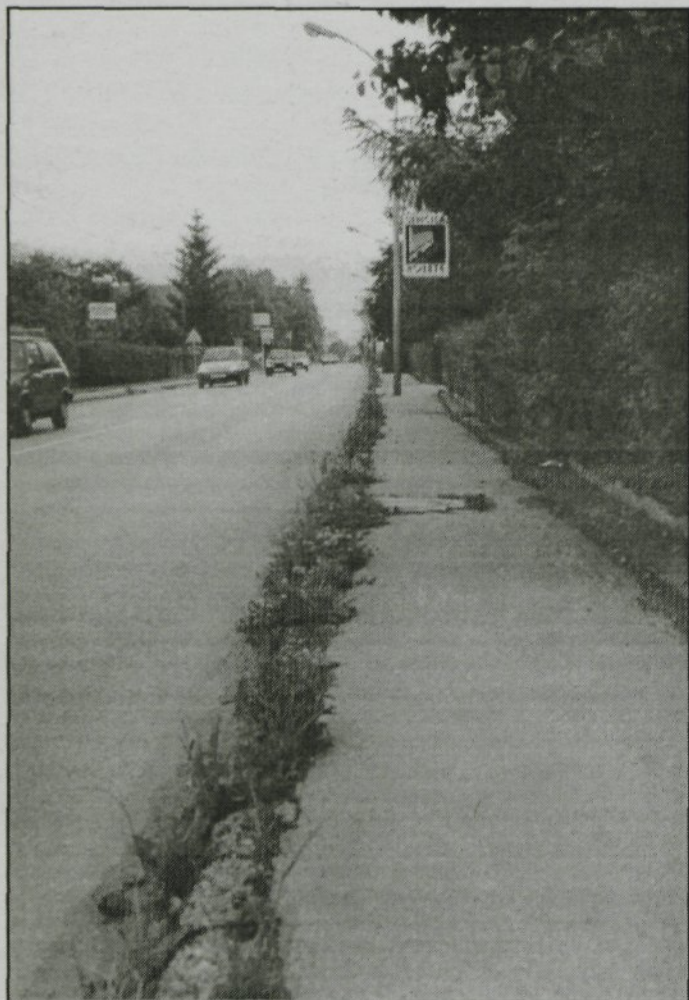
Vse sestavine dobro zmešamo z mešalcem. Maso poskusimo in po potrebi dodamo sladkor, med ali limono. Razdelimo v modele in zamrznemo.

Jagode očistimo, operemo in razrežemo. V kozico damo sladkor in jagode. Vse to malo zdušimo in začinimo z maraskinom ter prilijemo sladoled ali pridamo k sladoledu.

POHVALE IN GRAJE

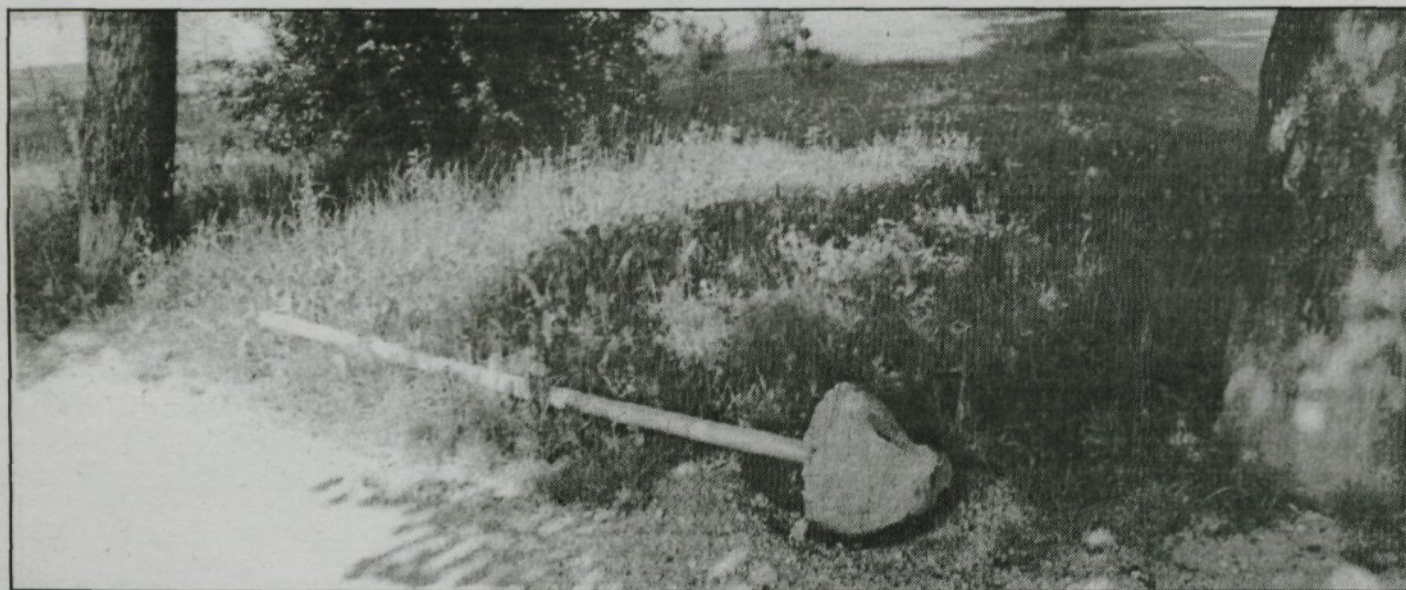
KOPRIVA

Mengšanom ni v ponos trava med glavno cesto in pločnikom na Hrenski cesti, pa tudi drugod. Kje so občinski organi, zadolženi za to?

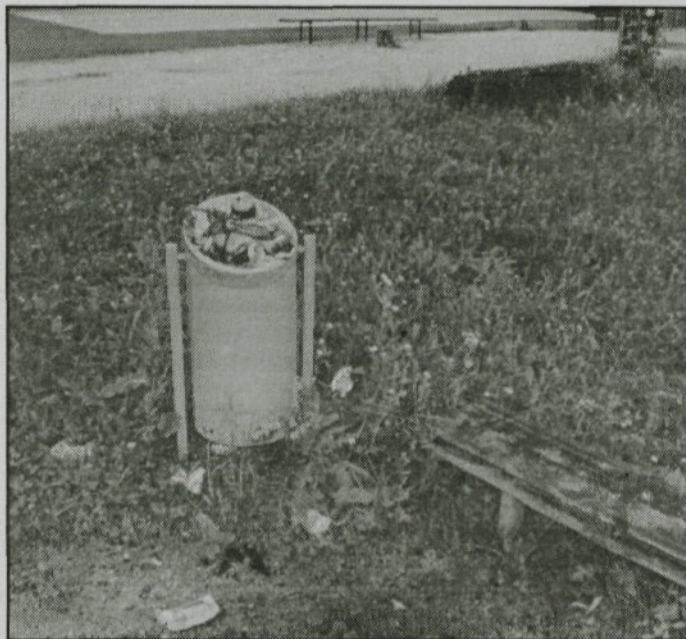
Tudi pred trgovino na Slovenski cesti bi se spodobilo obnoviti smetnjak.

Raje bi stal! (drevored pri šoli) Včasih sem bil prometni znak - prepoved vožnje z motornimi vozili!

POHVALE IN GRAJE

KOPRIVA

Neredno čiščenje dotrajanih starih smetnjakov.

Posledica: razmetani odpadki okrog smetnjaka.

POHVALA

Zgledno urejeno in obnovljeno otroško igrišče v Hribarjevi ulici.

Tekst in foto: F. Zabret

SMEH NI GREH

Pet opravljivk

Po kuhinji je hodila PRVA. Recimo ji tako, da jo bomo potem, ko se bodo nabrale še njene prijateljice, lažje našli. Pogledovala je skozi okno, ker bi morala vsak čas priti njena dobra kolegica z onega konca Mengša in bi se pogovorili o vsem potrebnem. Sklenila je, da mora svoji prijateljici vse tisto, kar je zadnjič videla na srednjem balkonu, natančno povedati. Ko je vstopila druga, je že bila kavica za obe na mizi. Usedli sta se v jedilni kot in PRVA je komaj čakala, da je lahko začela s svojo zgodnico: „Saj veš, je imela navado reči, „Saj veš, saj sem videla. Prav tam na onem balkonu, ki ga od tu vidiva, je prvi dan sedela moja sosedka. Zraven sta bila tudi njen mož in njegov prijatelj. Čez nekaj časa je mož odšel in sosedka je s prijateljem ostala sama. Sprva sta se nekaj prav prijazno pogovarjala, potem pa jo je prijel za roko in potem še za ramo. Potem si lahko misliš, kako je med njima. Pa za tako pošteno sem jo imela.”

DRUGA je že imela pripravljeno svojo novico. Že med potjo je komaj čakala, da pove PRVI, saj mora vendar to tudi prva vedeti. Hitro je začela: „Veš, kaj je novega v našem koncu. Pri tretjem sosedu so podrii garažo, ves nepotreben material kar s tovornjaki odpeljali in pričeli na novo kopati. Ti ne veš, kako sem gledala vse dni. Potem je prišel gradbeni stroj in začel nanovo kopati. Seveda širše, daljše in globoko. Dva tovornjaka sta dva dni vozila. Potem pa še dva dni. Najprej zemljo, potem pa beton. Napravili so take temelje, da bi lahko na njih postavil nebotičnik. Potem so začeli zidati: Aja, da ne pozabim. Ne vem, če imajo pravo gradbeno dovoljenje. Če ne bo ostalo kar pri tem dovoljenju, ki ga imajo za garažo. Če sploh tudi tega imajo. Ja, saj nimajo! Potem so začeli zidati. Tovornjaki pa so kar vozili.”

DRUGA je imela že pravo pripovedno zalogo, ko je vstopila tretja. PRVI IN DRUGI se je zdelo, da niti pozdravila ni, že je začela: „Jaz ne vem, kje danes ljudje jemljejo denar. Ali kradejo ali kaj. Sedaj sem bila v trgovini, pa je ena sosedka pred menoj kar na debelo nalagala v košarico. Bel kruh, pa najboljšo šunko, pa tri flaše vina, pa taboliše cigarete in teh kar cel paket. Veš, koliko je plačala. Ja, saj ne morem pomisliti. Aja, pa veste, kaj je še kupila: najboljši prašek, pa celo kilo kave in še flašo viskija. Če bi jaz tako zapravljala, me dedec ubije.”

Na vratih se pojavi ČETRTRA in PETA. Ker so PRVA, DRUGA in TRETJA za trenutek utihnile, je rekla PETA:

„Ne boste verjele, vendar vam zagotavljam, da je res. V našem koncu so pa res ljudje razkošni: Onadva na koncu naše ulice sta šla zadnjič na izlet. Brala sta v časopisu, da se gre lahko v Rusijo, šla plačat in na avion. Štiri dni sta bila tam. Videla sta veliko krajev in spala v lepih hotelih. Pa še štiri litre vodke sta prinesla. Pa da bi vsaj kakšnemu sosedu kak liter dala. Kje pa, vse bosta sama požrla.” Tedaj je rekla TRETJA! Kako so danes nekateri ljudje zanični. Niti okoli svojih hiš ne pospravijo, tudi vrta ne uredijo. Jaz sama ne vem, kaj delajo. Ali samo sede in opravljajo. Onadva vrta poleg naše hiše sta tako zaraščena, da se Bog usmili. Koliko solate in drugega bi lahko pridelali, seveda, delati bi bilo treba!

„Da slučajno ne misliš na naju,” sta skoraj istočasno skočili pokonci ČETRTRA in PETA in nezaupljivo gledali. Ta se je začela živo presedati, vendar je skušala pomiriti: „Kje pa, na vaju še pomislila nisem. Saj sem rekla, da sta dva vrta poleg naše hiše. Vidve pa stanujeta prav na drugem koncu Mengša.” Nič ni

pomagalo. ČETRTRA in PETA sta pričeli nekaj govoriti, da se jima mudi in se bosta že jutri oglasili, da se bodo zopet kaj pogovorile. In sta odšli.

Tedaj se je oglasila TRETJA in pri tem zelo pozorno pogledala PRVO: „Kaj si se pa zadnjič na pokopališču nekaj držala. Kot da me ne bi hotela videti. Saj ti nisem dan prej prav tu v tvoji kuhinji nič takega rekla.”

„Zamerila ti ravni nisem, ne vem pa tudi ne, kaj si mislila. Govorila si o tistih petsto markah, ki si mi jih dolžna, rekla si, da jih boš skoraj gotovo vrnila že prihodnji teden.”

Tretja je stresla frizuro, vstala in ne, da bi prav pogledala PRVO, odšla.

„Dobro se imejta in čav, čav...”

Tedaj je rekla PRVA DRUGI:

„Kako je občutljiva. Tanka je, kot papir. Danes človek še vprašati ne sme. Tebe bi pa res rada nekaj vprašala. Ali je res, da so tvojega sina vrgli iz srednje šole, ker je kar naprej manjkal in premalo znal. To mi je včeraj po telefonu povedala nečakinja iz Topol. Rekla je, da ga ne bodo več sprejeli.”

Tedaj je poskočila DRUGA:

„Vsak naj se zase briga, pa bo imel vedno dovolj skrbi. Za danes sva se tudi midve vse pogovorili....”

C. S.

ZAHVALA

Učenke in učenci oddelkov OPB se zahvaljujemo gospe Tatjani Sivec Strmšek za prijazno povabilo na plesne vaje v MI AMIGO.

Ob petkih smo ob glasbi in plesu preživeli veliko prijetnih uric. Z nami se je trudila plesna učiteljica Tina Vrhovnik. Zahvala tudi njej.

Velikokrat smo se na koncu še posladkali in odžejali.

Uživali smo v plesu in izredni prijaznosti vseh tam zaposlenih.

Želimo jim še veliko uspehov!

Mengeški fotograf Vido Repanšek se je v maju poslovil od ledik stanu!

Foto: M.O.

IV. mednarodna kmečka olimpiada

Turistično društvo Preserje pri Lukovici organizira pod pokroviteljstvom časopisa "Kmečki glas" IV. MEDNARODNO KMEČKO OLIMPIADO, ki bo 13. avgusta 1995 ob 14. uri v Preserjah pri Lukovici.

Ker so ekipe iz iz Občine Mengeš že uspešno sodelovale na dosedanjih Kmečkih Olimpiadah, jih tudi tokrat vabimo, da se skupaj z drugimi pomerijo v:

- skladanju plohov z letvanjem (špenglanje)
- razstavljanje in sestavljanje kmečkega voza
- skladanje 1m³ (klafterskih) drv v križ varianto
- spravljanje sena v kopico in razstiljanje na označenem mestu.

Vsaka ekipa mora imeti tri člane, ki sodelujejo pri vsaki od iger.

Ekipe izpolnijo prijavnico, ki bo objavljena v Kmečkem glasu, in jo pošljejo na TURISTIČNO DRUŠTVO PRESERJE PRI LUKOVICI, Preserje 1c, 61225 Lukovica. Skupaj s prijavnico pošljejo tudi fotokopijo potrdila o vplačilu PRIJAVNINE v višini 4.500,00 SIT, ki jo nakažejo na žiro račun: 50120-620-149-05-1300113-1044125 TD Preserje pri Lukovici. V ta znesek je vračunan en obrok hrane in pijače za vse člane ekipe.

PRIJAVE SE ZBIRAJO do 1. avgusta 1995. Zmagovalci bodo prejeli lepe nagrade (130 kg prašič, pokali, druge nagrade, priznanje za sodelovanje in majice).

Muzej Mengeš
in Kulturno društvo
Franca Jelovška Mengeš

Vas vabi na slovesno odprtje
razstave

JANEZ TRDINA

slovenski pisatelj in etnolog, ki
bo v petek, 14. malega srpana
ob 18. uri 1995,
v Galeriji mežnariji v Mengšu.

Razstava bo odprta
do 30. malega srpana 1995

Pripravljalni odbor

Obvestilo o zmanjšanju proizvodnje v MELODIJI Mengeš

Melodija Mengeš se je po ponovnem zagonu proizvodnje v letu 1992 in po uspešnem poslovanju v letu 1993 začela v letu 1994 soočati s problemom zmanjševanja povpraševanja na zahodnih trgih kot tudi doma ter s še večjim problemom disparitete med naraščajočimi stroški proizvodnje ter zaostajanjem rasti nemške marke. Ob izvozu 70% vse proizvodnje je razumljivo, da je ta razkorak med prihodki in stroški odločilno vplival na rentabilnost poslovanja v l.94 ter še bolj vpliva na rentabilnost poslovanja v letu 1995.

Na tujih trgih, predvsem v Nemčiji in Avstriji ter tudi v ZDA, kjer so locirani največji kupci Melodije, so se z ozirom na nizek tečaj lire harmonike iz Italije pocenile v taki meri, da jim Melodija kljub vsem racionalizacijam in povečanju produktivnosti ne more uspešno konkurirati.

Padec tečaja ameriškega dolarja pa je proizvajalcem kitar iz daljnega vzhoda omogočil formiranje takih cen, katerim Melodija prav tako ne mora dolgoročno slediti.

Kljub razvoju in vpeljavi novih modelov v proizvodnjo, zvišanja kvalitete proizvodov (med drugim-Melodija je dobila znak SQ za vse proizvode) in racionalizacije proizvodnje ugotavljamo, da je nujno obseg proizvodnje in organizacijsko ter poslovno obliko proizvodnje prilagoditi tržnim razmeram.

To so razlogi, da je del zaposlenih na čakanju na delo doma.

Ugotavljamo, da spremenjene razmere na trgu ter stalna rast stroškov domačega materiala, energije in plač ob danih tečajnih razmerjih ne omogočajo pogojev za uspešno poslovanje Melodije. Zato bo potrebno reorganizirati proizvodnjo in najti primernejšo organizacijsko in poslovno obliko proizvodnje harmonik in kitar.

*S spoštovanjem,
dir. Branko Poličar*

OBVESTILO!

Uporabnike naših storitev (odvoz komunalnih odpadkov) vljudno naprošamo, da si do konca meseca septembra 1995 nastavijo ustrezne posode ali bolj zabojnike za odlaganje komunalnih odpadkov.

Predvsem želimo povedati, da smo prisiljeni opustiti praznenje okroglih 80l posod. Dejstvo je, da so te posode dotrajane in jih je potrebno prazniti ročno. Poleg tega novi mehanizmi komunalnih vozil niso več prirejeni za pobiranje tovrstnih posod, ki so izpadle iz programa tipskih smetarskih posod. Poleg tega želimo način stresanja odpadkov vezati izključno na mehanizem, ki bo uravnaval spuščanje zabojnikov in tako izključili človeški faktor. Nenazadnje smo dolžni, da nekaj naredimo tudi na področju humanizacije dela naših smetarjev.

Žal moramo priznati, da bi naši delavci lahko z vestnejšim odnosom do posode nekaj doprinesli k izgledu smetnjakov. Vendar pa se pri izrazu dotrajanosti posode često misli na pregnito dno, odpadle ročaje za dvig smetnjakov... Dejstvo je, da je več kot 70% okroglih 80 l smetarskih posod starih preko dvanajst let in, da jim je amortizacijska doba, ki jo je določil proizvajalec, že krepko potekla.

Naše cenjene uporabnike naprošamo, da se ob nakupu novih posod odločijo za 240l zabojnike na dveh kolesih, ki povsem zadoščajo za enodružinsko stanovanjsko hišo. Proizvaja jih Zarja Petrovče in EMO Celje.

Seveda pa želimo opozoriti, da je potrebno po velikosti nabaviti tak zabojnik v katerega se bodo odložili vsi komunalni odpadki. Namreč 11. člen odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki navaja, da so uporabniki storitve dolžni zbirati odpadke v tipizirane posode - zabojnike.

To pa pomeni, da raznovrstnih vrečk nismo dolžni pobirati. Problem pa se pojavlja takrat, ko potepuški psi in mačke "upravljajo" s komunalnimi odpadki, ki so odloženi v neprimerne vrečke.

Povedati vam želimo, da bodo 240l zabojniki uporabni tudi v primeru ločenega zbiranja odpadkov. Vljudno vas naprošamo, da v kolikor potrebujete več 240l zabojnikov, le te lahko nadomestite z večjim zabojnikom na 4 kolesih, kar bo ustrezalo vam in seveda tudi nam pri pobiranju komunalnih odpadkov. V kolikor bi radi vedeli kaj več, nas prosimo pokličite.

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale

OBVESTILA

KNJIGARNA ČUK

V okviru podjetja MI AMIGO d.o.o. smo lani septembra odprli knjigarno ČUK. Knjigarna se nahaja v prostorih podjetja na Slovenski 28 v Mengšu. Sprva je ČUK služil predvsem potrebam matičnega podjetja (poučevanje tujih jezikov), neusmiljeni tržni zakoni in veliki stroški poslovanja pa so narekovali vse večjo tržno naravnost.

Tako je knjigarna ČUK močno razširila svoj prodajni program. Poleg že naštetih tuje in domače didaktične literature ter nekaterih šolskih potrebščin smo v knjigarni uvedli kar nekaj novih programov. V sodelovanju s priznanim proizvajalcem pisal Schwan nudimo kupcem celotno paleto kvalitetnih pisal (vodoodporni flomastri, tehnični in kemični svinčniki...)

Knjigarna ČUK nudi kvalitetno fotokopiranje, namenjeno potrebam šolarjev in drugih (fotokopiranje dokumentov...), na Vašo željo pa Vam fotokopije tudi zvežemo ali spnemo.

Šoloobveznim otrokom zagotavljamo vse, kar potrebujejo za šolo, od zvezkov iz uvoza, pisal, šolskih torb do pušic, itd. Knjigarna pripravlja tudi komplete zahtevanih šolskih knjig in delovnih zvezkov za vse razrede osnovne šole. Zaradi velikega povpraševanja po rabljenih šolskih knjigah pa bomo organizirali tudi odkup in prodajo rabljenih učil.

Knjigarna nudi podjetjem in obrtnikom celoten program pisarniške opreme (obrazci, papir, fascikli, poslovna darila...) po konkurenčnih cenah, ob tem pa nudi veliko ugodnosti.

V zadnjem času se posvečamo leposlovni literaturi in glasbi. Na naših knjižnih policah imamo celotno zbirko del Ivana Sivca, veliko otroške literature in drugih knjig (leksikoni, slovarji...)

Našim kupcem nudimo kar nekaj kaset in CD plošč. Nudimo veliko CD-jev klasične glasbe (Mozart, Strauss, Smetana, Beethoven, Vivaldi, Verdi...), domače in tuje popularne glasbe ter narodnozabavne glasbe (Alpski kvintet).

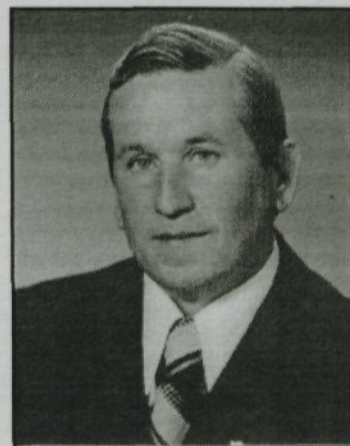
Trenutno pa smo tudi ekskluzivni prodajalci nove kasete mengeškega muzikanta Franca Kompareta Trobenta poje ave Marija.

Knjigarna ČUK upa, da bo v sodelovanju z Vami lahko še boljša, zato se obvezujemo, da bomo zahtevano blago, ki ga trenutno v knjigarni ni, za Vas takoj naročili in Vam ga v najkrajšem roku dostavili na dom.

Vaša knjigarna ČUK

IN MEMORIAM

TRI POLETJA SO MINILA.
JAZ ŠE VEDNO ČAKAM TE;
V MISLIH TE NAZAJ PRIPELJEM,
PRAVIM - OČI - VRNI SE!

29.7. mineva tretje leto, odkar je
za vedno zaspal moj oči

FRANC PERNE
(Mesarjev iz Loke)

Neutolažljiva hči Nancy z družino

Bralke in bralci KNJIŽNICE v Mengšu!

Obveščamo vas, da bo mengeška knjižnica
v poletnem času od 1. julija 1995 do
vključno 31. avgusta 1995 odprta
ob ponedeljkih od 14.00 do 18.30

Spoštovane bralke in cenjeni bralci KNJIŽNICE DOMŽALE!

Obveščamo vas, da bo KNJIŽNICA DOMŽALE
v poletnem času od 1. julija 1995 do
vključno 31. avgusta 1995 odprta po
slededem urniku:

pon 13 - 19	čet 13 - 19
tor 7 - 13	pet 7 - 13
sre 13 - 19	sob zaprto

OBVESTILA

Turistična regijska skupnost
ALPSKI SVET KARAVANK,
KAMNIŠKO SAVINJSKIH ALP
Program ALPSKIH CEST

razpisuje:

MEDNARODNI RAZVOJNO RAZISKOVALNI TABOR

EKOLOŠKI TURISTIČNI PROGRAMI V ALPSKEM SVETU

Kraj:

Dom v Kamniški Bistrici, Logarska dolina, Dolina Kokre in Jezersko
ter Kamniško Savinjske Alpe

Čas:

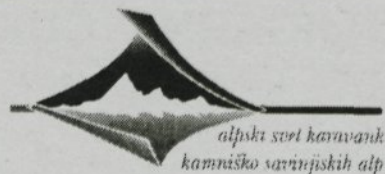
14. avgusta 1995 s pričetkom ob 10. uri, zaključek 23. avgusta
1995 ob 14. uri v Domu v Kamniški Bistrici.

Kandidati:

mladi raziskovalci, ekologi, turistični delavci, zeleni, študenti do 26
let

Vsebina tabora:

Raziskava alpskega cvetja, živalstva in etnološko kulinarčnih in
krajinskih značilnosti alpskega sveta in vpliv ekološko usmerjenih
turističnih programov in okolje.

Opremljenost kandidatov:

Taborniška in planinsko pohodniška oprema, spalna vreča, daljnogled,
pločevinasta škatla za vzorce.

Oblike delovanja:

Strokovno vodstvo s pomočjo domačih in tujih strokovnjakov pri
raziskovanju vplivov ekološko usmerjenega turizma na alpsko okolje

Stroški tabora:

Stroški, v katere je vključeno bivanje, prevozi, prehrana, strokovno
vodstvo, organizacija so 58000 SIT, ki jih kandidati ob prijavi do 1.
avgusta 1995 nakažejo na žiro račun:
50100-620-128 05 1103113-23973 in prijave na naslov: Kajuhova
pot 10, 61240 Kamnik, tel./faks: 061 812 831 do 1.8. 1995.

Število udeležencev:

30, število udeležencev iz Slovenije je omejeno na 15.

Organizator:

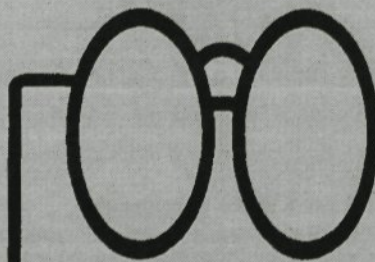
ALPSKE CESTE v sodelovanju s programom OUVERTURE EUROPSKE
SKUPNOSTI
/GD XXIII/

VIDEO STOP

AVTOOPTIKA, VULKANIZERSTVO

- elektronska meritev in nastavitve podvozja
- montaža, centriranje ter popravila in prodaja avtoplaščev
Sava Exact, Semperit, FULDA in obnovljeni plašči **Bandag**

Jože Skok Veselovo nabrežje 16, Mengeš
tel./fax: 373-300

OPTIKA GOLAVŠEK

Slovenska 30
tel.: 737 968

Iščem enosobno stanovanje za najem s telefonom v okolici Mengša. Naslov uredništvu Mengšana.

Iščem kakršno koli delo, imam izpit B kategorije. Naslov v uredništvu Mengšana.

Inštruiram matematiko, angleščino in nemščino za osnovno in srednjo šolo.

Informacije na telefon:
061 / 737 - 541

Trgoavto
trgovina Burnik
Prešernova 3, Mengeš

Akcijska prodaja - plačilo z 1+5 čeki brez obresti

kolesa Rog
kolesa Atala
avtoradio Pioneer

plučilo z 1+3 čeki brez obresti ali 1+5 čekov z min. obresti
motorne žage Husqvarna
vrtne 4-taktne kosilnice

avtogume, dodatna oprema vozil
betonski mešalci, samokolnice
avtokumulatorji za vse vrste motorjev,
osebnih in tovornih vozil

električno ročno orodje, stabilne elektro žage
avtokozmetika, motorna olja in maziva Castrol,
Valvoline, Elf, Ina Delta, RSL

motorji Tomos in Piaggio vespe
rezervni deli za osebna vozila Zastava, Lada Škoda, Golf
tovorna vozila Tam, Zastava, Iveco, Man

rezervni deli za kolesa in mopede
plačilo kupljenega blaga je možno z gotovino,
čeki ali kreditom brez pologa

za pogodbene kupce ugodni pogoji
Trgovina je odprta vsak dan
od 8. do 19., sobota od 8. do 12. ure.
Vse informacije na tel. 061/737-785.

Se priporočamo!

OBČANKE, OBČANI !

*Vsem iskreno čestitamo
ob dnevu državnosti!*

Občina Mengeš
Župan Janez Per

OBVESTILA

SPOŠTOVANI PACIENTI!

V času dopustov obratuje le ena ordinacija za vse naše odrasle paciente.

od 3.7.95 do 14.7.95.

bo za vse bolnike delala
dr. KOVAČ-MOHAR G.

Ordinacijski čas dr. KOVAČ-MOHAR

Ponedeljek	od 8 do 13h
Torek	od 13 do 18h
Sreda	od 7 do 12h
Četrtek	od 13 do 18h
Petek	od 7 do 12h

od 17.7.95 do 12.8.95

bo za vse bolnike delala
dr. MARTA RIŽNAR-BREGAR

Ordinacijski čas dr. RIŽNAR-BREGAR

ponedeljek	od 13h do 19h
torek	od 9h do 15h
sreda	od 9h do 15h
četrtek	od 9h do 14h
petek	od 9h do 14h

od 16.8.95 do 29.8.95

bo za vse bolnike delala
dr. KOVAČ-MOHAR G.

Držali se bosta svojega urnika!

V NUJNIH PRIMERIH (poškodbe, akutna vročinska stanja in vsa nenadna poslabšanja bolezni oz. zdravja)
SE IZVEN ORDINACIJSKEGA ČASA OBRAČAJTE NA URGENTNO SLUŽBO V ZD DOMŽALE.

Hvala za razumevanje!

OBVESTILO

LB - Banka Domžale d.d. Domžale uvaja za bančnimi okenci POLETNI DELOVNI ČAS za stranke:

- v ekspoziturah: DOMŽALE (Ljubljanska 82), VIR, MENGEŠ, TRZIN
- v agencijah: JARŠE in MORAVČE

- od ponedeljka do petka

DOPOLDNE: od 8.00 do 11.00

POPOLDNE: od 17.00 do 19.30

- sobota:

DOPOLDNE: od 8.00 do 11.30

- ob izplačilu plač in pokojnin v dneh:

11.7., 12.7., 13.7., 14.7. in 31.7.1995:

DOPOLDNE: od 8.00 do 11.00

POPOLDNE: od 14.00 do 19.30

11.8., 14.8., 16.8. in 31.8.1995:

DOPOLDNE: od 8.00 do 11.00

POPOLDNE: od 14.00 do 19.30

sobota:

DOPOLDNE: od 8.00 do 11.30

POLETNI ČAS za poslovanje na bančnih okencih velja od 1.7.1995 do 31.8.1995

Likvidatura Domžale na Ljubljanski 62 (sedež banke) bo v času od 1.7.95 do 31.8.1995 poslovala za stranke nespremenjeno in sicer:

- od ponedeljka do petka:

od 8.00 do 18.00

- sobota:

od 8.00 do 12.00

LB - Banka Domžale d.d.